

Miként lehet szép női kebel elérni.

A kebel szépsége a nő hájnak egyik legelőkelőbbje, melynek adományozásában a természet nem mutatja magát pazarló...

J. RATIE, Pharmacia, 5. Passage Verdau, Paris. Raktár Ausztria-Magyarorszag részére: Budapest, Török József gyógyszer. Király-u. 12.

FÖLDVÁRY IMRE, Budapest,

férfidivat raktára Kossuth Lajos-u. 18. és Kerepesi-út 9.

Ajánl angol cylinder, divatos kemény és puha kalapokat, jó szabású férfi-ingek, nyakkendőök, keztük dús választékban. Árjegyzék. A világ legjobb Sám-fájának párja 1.50 kr.

A legjobb száj- és fogapoló-szerek.

STOMATIN - Fogpor (üvegdozban) - Fogpaszta (dobozban) - Fogkrém (tubusban). Ár: 70 fillér.

STOMATIN Gyár, Zomborban. Hóni gyártmány, kapható mindenütt. Előre beküldöt 3 kor. értékű rendelést bérmentve küld a STOMATIN GYÁR, ZOMBORBAN.

BEREGHY JÓZSEF intézete Budapest, Arena-út 7/b.

A phys.-mechan.gyógyomd-jával egészen eltávolítja a testnek különböző elcsúfításait és hágerinex, kezek és lábak elgörbülését stb. minden fájdalom, gép és fűző nélkül, testi elhízást, éhezési kúra nélkül. Továbbá a svéd gyógygymnastika és a massage-technika elsajátítására: Hartelius és Esmarch tanárok módszere alapján. Gyógyülés-nként 1 forinttól feljebb. Intézetben kívül levélbeli meghívásra. Bónusz, gyermekbónusz, ischias, köszvény, izom ideg, stb. fájdalmak egy ó. gyógyítás alatt megszüntetnek. Készülőlevelek intézetben megtekinthetők. - Fogad 1-3-ig. - Részletes prospektus ingyen.

GERMANDREE PORHANYÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN Francia szabadalom. A szépség útja, ideális illattal feltellett tartós, egészséges és diszkrét. A Germandree az arcbőrnek egészséges és üdö színt ad. 1900 évi Párizsi Világkiállítás: ARANYÉREM MIGNOT-BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS. Kapható Török József gyógyszerüzletében Budapestben.

Restitutions Fluid. Kwizda fele Restitutions Fluid. Cs és szab. mosóvíz lovak részére. 1 üveg ára 2 korona 80 fillér. - 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítő, fizikális, inak merevségét stb., az időmúlásnál kiváló munkára készíti a lovakat. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható Auszria - Magyarország valamennyi gyógyszerüzletében és desében. Főraktár: Kwizda Ferenc János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Király-utca 12 és Andrássy-ut 26.

SZŐLŐOLTVÁNYOK szőlőművelésben. A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajokban fajtiszta, teljes jótállással. ÉLŐKERÍTÉS. Gleditschia esemeték és magvak. Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik. Órás tövis, igen gyorsan fejlődő szőlőnyelvény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kertés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. - Ár 6 ft. Óriási jövedelmet biztosító viládfő fogó ennek tapasztalása számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fényomató főárjegyzék ingyen és bérmentve küldünk minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt emíre ingyen és bérmentve küldeni kéri, nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdaság vagy szőlőesésnél egyaránt. Így még azoknak is igen érdekben áll kiküldeni semmit nem akarnak, mert benne az állatoknak foglalkoznak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: Kermellék, első szőlőoltvány-telep, Nagy Kágya, u. p. Szérvényhid.

VASÁRNAPI UJSÁG

II. SZÁM. 1902. BUDAPEST, MÁRCZIUS 16. 49. ÉVFOLYAM.

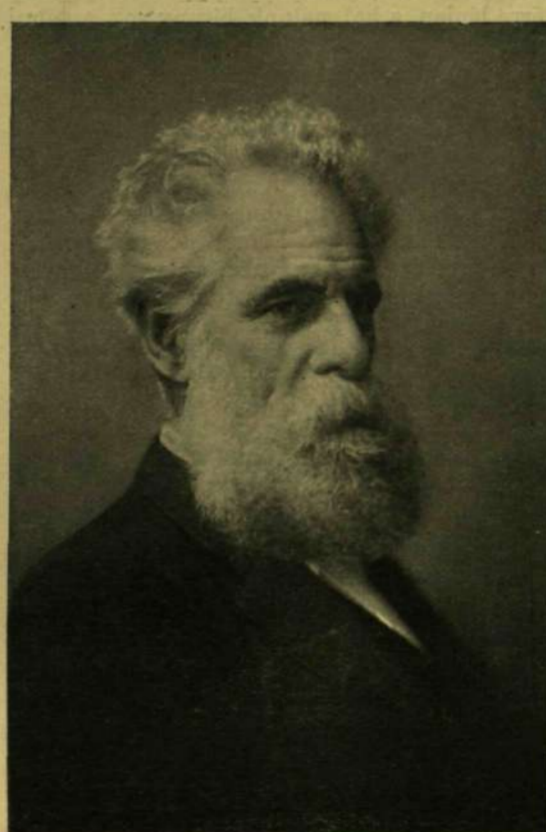
Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI ÚJONSÁGOK (a Világkronikával együtt) egész évre 24 korona, fél-évre 12. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 16 korona, fél-évre 8. A POLITIKAI ÚJONSÁGOK (a Világkronikával) egész évre 10 korona, fél-évre 5. Külföldi előfizetéseket a postaiilag meghatározott viládjai is csatolandó.

SHRUBSOLE VILMOS.

Az a TALÁLKOZÁS, mely múlt ősszel a 31 tagból álló angol utazó-társaságot vendéglátóikkal, a magyar unitáriusokkal és az Erdélyi Kárpát-Egyesülettel hozta érintkezésbe, nem volt híjával olyan jelenségeknek sem, melyekből azt gondolhattuk volna, hogy ha majd mindennek vége lesz, ha az együtt énekelte magyar és angol himnus utoljára hangzik el, kialszik a hitetlen támadt barátság is, mint a görögötűz. De nem így történt. Sőt olyan-nak bizonyult ez a barátság, mint az ó-kori mesék megszentelt tüze, melyből elválás-kor kiki vitt magával egy zsarátnokot; messze földön is szította, élesztgette, hogy fentartsa az összetartozás melegségét. Ezeknek bizonyossága jóformán egy névhez van kötve, annak nevéhez, ki az angol társaság vezetője volt s a kit szeretnénk bemutatni a magyar közönségnek, még pedig úgy, hogy ez a bemutatás ne is ittjártának befejezése, epilógja legyen, hanem, úgy lehet, inkább prologja még jövendő dolgoknak.

Visszaemlékezem az angolok megérkezésére. Tudtam, hogy vezetőjük Shrubsole Hobbs Vilmos, a londoni geologiai társaság tagja s mikor a kis jelző rózsaszín szalagsokkal ellátott angolok kiszálltak a vonatból, mindnyájunk szeme önkéntelenül odairányult arra a hatalmas, Darwin-fejű ősz emberre, a ki hosszú, nyújtott, de gyors, visszapattanó léptekkel sietett a magyarokhoz. (Ez az az angol járás, a mi megmozgatja az egész vérkeringést és a mitől a britnek hajlós az alakja, élénk, üde az arczsine még öregkorában is.) Sietett, pedig egyik kezében nagy bőrdöndőt tartott, a másikban a fényképező gép öles állványát; hátára csatolva az elmaradhatatlan fényképező gép. Felett mindegyik szónoknak az aztán megint így, teljes fegyverzetben ugrott föl a kocsiba. Otthon a szállóban már önkéntelenül is figyeltem, nem mint a társaság vezetőjét, hanem azt, a mi máris érdekesen kezdett kibontakozni: az egyéniségét, a minek erős voltát maga az is mutatta, hogy az idegen földre lépés zűrzavaros óráiban is feltűnedezett már. Shrubsole azok közül való, kiknél a szív és az elme csodálatosan erős egyensúlyban van. Mindnyájan tudjuk, mekkora tüpörbájába a ba-

rátágnak, de még csak az összeférésnek is az együtt való utazás. És ime, az egész erdélyi út csak arra vitt bennünket, hogy egyre jobban ragaszkodjunk társaságunk «grand old man»-jéhez, (a hogy egyik kedvence nevezte el az angol urak közül) két olyan érzéssel, melyek nem is gyakran járnak együtt. A bizalmas rokonszenvet s a kiválósága iránt való tiszteletet egyenlő mértékben éreztük iránta. Mivel, - megint csak azt mondhatom, - hogy egész ma-

SHRUBSOLE VILMOS.

gatartása a szív és elme jóleső harmóniáját árulta el. S hogy egész élete is ilyen volt, arra nézve hadd mondjak el egyetmást. Shrubsole egészen 14 éves koráig nagyon keveset tanult, mert nagybátyja a maga üzletét szánta örökségül két öccsének s hogy a fiú gyakorlatilag megtanulja, a mire szüksége lesz, üzletbe adták. Az pedig, hogy figyelme hogyan terelődött a geológiára, oly sajátosság történet a maga naiv, humoros voltában, hogy szinte azt hisszük, a Dickens alakjai közül való ember az, ki Shrubsole figyelmét e dologra irányozta. És csakugyan, Dickens maga is rátalált arra a furcsa emberre. Sheernessben, a hol Shrubsole lakott, volt egy együgyű irlandi paraszt, jóformán amolyan falu bolondja: Paddy Hayes. Dickens is ismerte meg s egyik vázlatában emlegeti is, hogy a ki Sheernessbe megy, el ne mulassza a megismerkedést ezzel a furcsa fickóval. Tudjuk, hogy Anglia partjai nagyon gazdagok őskori palártegekben, melyek ős állatok csodás kövületeit rejtik. A paraszt látta, hogy ha ilyeneket ás ki, jól megfizetik; kieszett hát valami okosat. Egy elhullott szamarat ássott el azzal a szép reménnyel, hogy abból leg-főlebb egy év múlva érdekes kövület lesz! Szegény Paddy! A genieről mondják, hogy évszázadok munkáját végzi el néha napok alatt, hát ő meg évszázadok mérhetetlen sorának munkáját akarta elvégezni egy évben. De mint a hogy a mesében Bahalul, a bolond, nem egy gondolatot ébresztett föl a bölcs Harun al Rasid elméjében, úgy itt Paddy vitte rá Shrubsole Vilmost arra, hogy elmélyedjen azon csodás könyv olvasásába, melynek lapjait évmilliók rakták egymásra földrétegek alakjában. Ez a könyv a maga anyagörvényeivel a közepes embert arra a rövidlátó gondolatra viszi, hogy ime anyag minden, de hol van hát az Isten? A kiválóságra hivatott embernek azonban a földrétegek minden lapja azt súgja: «Itt és mindenütt az Isten van, mert az özőnvez előtti idők Leviathan méretű szörnyállata és a szemvesztő parányiságú diatom mind az ő alkotása.» - S csakugyan Shrubsole felfogásában tisztán látni azt, hogy egy kis tudás elvezet talán az Istentől, de sok tudás ismét visszavezet hozzá.

Shrubsole, a geologus lepte meg a világot azzal a merész állítással, hogy az, a mi a homokkő és agyágrétegekben arany gyanánt fénylik, gyakran csak apró diatomok, pl. Anglia partjain apró tengeri növények - részai; ezek teljesen impregnálva vannak pyrittal, úgy hogy aranynak látszanak. - Az ősvilági ú. n. mamuth-galamb óriási fejét (egy 18 hüvely átmérőjű fejét) is ő ásta ki, hogy a British Muzéumnak adja. E fölfedezés értékét csak részben tünteti fel az, hogy egy ily fejét 10,000 font sterlingért (240,000 korona) lehet megvenni.

JOBLYAILLATOS MANDOLA KORPA a bőrt finomra simítja és megtartja az arcz élénk és üde kinezését. Teljesen helyettesíti a szappant és az arcz kenőcsöt. KIZÁRÓLAGOS KÉSZÍTŐI A. Motsch és Tsa. BECS, I. LUGECK 3. SZ.

CSAK EGYSZER KELL MOSNI-Óriási megtakarítás! MAGY. KIR. SZABAD. PETROLEUM-SZAPPAN, teljesen ártalmatlan, LEGESIEGEBB MOSÓSZER E VILÁGON. 1 ar. (20 ar) elég 50 liter vízhez. Bővebbet a mellécsomagolt haszn. utasítás. GYÁRI FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VII. ROTTENBILLER-U. 29. sz. Drogéria és egyéb jobb üzletekben mindenütt kapható. Pótlécsomagok (25 ar), 5 kor. 60 fill. Németország részére.

PEMETEFÜZÜKORKA rekedség köhögés és hurut ellen. ÁRA 60 fillér. Kapható minden gyógyszerüzletben.

Császárfürdő BUDAPESTEN téli és nyári gyógyhely. Elsőrangú. E kénesevízű gyógy-fürdő, páratlan gőzfürdővel és legmodernebb iszapfürdőkkel pompás ásványvíz uszodákkal, hó- és kádfürdőkkel. Prospektus ingyen bérmentve.

FÖLDES-téle MARGIT-CRÈME gyorsan és biztosan ható szer seplő-, máj- és bőrfoltok, kiütések, pattanások és mindennemű bőrbaj ellen. Rögtön hat. Zsírtalan. Ártalmatlan. Kapható mindenütt. Ár 1 korona. Készít: Gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Aradon. Főraktár: Török József gyógyszerüzletében Budapestben. A közönség megtévesztését célzó utanzatoktól óvakodjunk.

SEIDEL és NAUMANN-téle golyó-csapágy IDEAL írógép decimal tabulátorral. Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország részére: Feltűnést keltő!

HCH. SCHOTT és DONNATH Wien, III/3. Heumarkt 9. Budapesti képviselőleg: SZÉNÁSY BÉLA papíráruháza IV., Ferencziek-tere 9. 9309

Politechnikai Intézet Friedberg Hesseben 31. Frankfurt mellett. I. Iparakadémia gépész-, elektro-, épít. mérnökök és építőmest. szám. 6 akad. tanfolyam. II. Technika (közép szakiskola) gépész- elektro-technik. szá-mára 4 tanfolyam.

Az ipar csodája Lichtmann Sándor posztó-kiviteli üzlete, Budapest, Rottenbiller-utca 12/B. azzal, hogy 3 méter 20 cm., vagyis a legnagyobb férfi-öltönyre elegendő finom chevot-szővetet szűrke, drapp, barna, zöld színben csak 3 frt 50 krért szétküld; finom fekete vagy sötétkék posztót, vagy finom fekete kamgarn-szővetet 5 frtért szállít az ország bármely részébe. Ezt a szinte hihetetlen olcsó árt ugy tudta megteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénzre volt szüksége, majd minden készletét adta el neki olyan olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítás költséget. Nem félrevezetés, hogy ily olcsó árban szétküld 3 méter 20 centiméter férfi-ruhaszővetet, melynek minden egyes darabja válogatott minőségű, divatos mintájú, a mit bizonyít, hogy rövid 5 nap alatt pár száz utánrendelést és körülbelül száz elismerő-levelet kapott az ország minden részéből. Ajánljuk tehát a nagy-közönségnek, hogy minél sürgősebben rendeljen meg ezen posztóból néhány öltönyre való, mert ilyen olcsó árban csak rövid ideig szállít egy férfi-öltönnyet kintő 3 méter 20 centiméter szövetet. Megrendeléseket sziveskedjék minél sürgősebben eszközölni, mert nem lehetetlen, hogy készlete a közeli napokban el fog fogyjni. Megrendeléseket utánvétel mellett eszközöl. - Postadozoz és szállítólevélért 15 krajczár fizetendő. Mintákat az idő rövidsége és a nagy számban érkező megrendelésekre való tekintettel nem küldhet.

Az édesvízi kagylók kövületeit is Shrubsole szedte rendszerbe, valamint ő állapította meg a vetete térképre, hogy az őskorban milyen medence húzóhatott Anglia déli részén, hol annyi a nevezetes kövület. Óriási növénytani ismeretei az ősvilág első, kezdetleges moháitól kezdve a mai kor minden növényesodájáig terjedő fajt felölelnek.

Hogy milyen felfedezéseket tett s miket írt, annak méltatása geológiai szaklapban nyerhetne csak teret.

Azt mondtam, hogy Shrubsole élete a szív és elme nagy harmoniája. Igen, mert az, a ki a tudásban ily magasra emelkedett, onnan a magasból sohasem mérte kicsinek a többi embert; csak épen, hogy nagyobb szemhatárt tekintett be és megtett mindent, hogy másokat egy lépéssel közelebb juttasson oda, a hol maga áll. Hosszas lenne elmondani azt, a mit szülővárosáért tett. A rendszeres befásítást, parktervezeteket ő kezdte ott s egy sötény maig is az ő nevével viseli. A tömegek zeneoktatásában valóságos új korszak kezdődött Sheerness városára nézve; Shrubsole csupa lelkesedéssel egész zeneiskolát szervezett, a hol maga vezetett be a zenébe a teljesen járatlan tömegeket nagy eredménnyel a Curwen-féle népszerű Tonic Sol-fa nevű rendszer segítségével, a melynek révén mindenki megtanul kótat olvasni.

De bennünket itt kivált az érdekel, miből derül ki, hogy Shrubsole mily hű barátja maradt a magyaroknak a távolban is.

Már itt feltűnt nekem, hogy nem volt az ő érdeklődésében semmi abból a vállveretéstől, a mi csaknem egy az arculattal. Elismerése, de még bírálata is az egyenrangú társ iránt való érdeklődés volt; az iránt, a ki már megérett és megizmosodott a komoly elbírálásra s a kit nem kell az atyáskodó dicséret langy melegével a leereszkedő tanács gyámokodásával erősíteni.

S azóta hogy otthon van, főtevékenysége az, hogy érdeklődést támaszson Magyarországra iránt. Tudunk kell azt, hogy Shrubsole az egyik legnépszerűbb «lecturer», vagyis előadó Londonban. Egész nyárig tele van már a naptára elvállalt fölvételek jegyzékével és ezek legnagyobb részének tárgya — Magyarország.

Mindnyájan tudjuk, mily kedves, vonzó s egyben mily tartalmas és tanulságos az angol essay, vagyis rövidebb tanulmány. A nagy essay-író, Carlyle, Dickenstől tanult elmesélni; ezért hozzáférhető és élvezhető az ő mély, komoly bölcsesége a laikusoknak is.

Shrubsole előadása is ilyen. Elég bizonyos erre az, hogy mióta otthon van, a londoni tudományos társulatoktól kezdve az Uppingham Scol-beli iskoláskorig, — a fejedelmi Victoria Hall úri közönségétől a munkás-kaszinó demokratikus hallgatóságáig mindenütt tudott Magyarországról szóló szavaival érdeklődést kelteni. Az Uppingham Scolban csupa vagyons családok fiai járnak; igazgatójuk kiváló ember s ime, ez már elhatározta, hogy jövőre szervez egy Magyarországra jövő társaságot s nem lehetetlen, hogy növendékei, kiknek helyzete ezt megengedi, szintén csatlakoznak. Shrubsole mindenütt arról beszél, a mi legjobban érdekelheti a közönséget. Halsteadben (Essex grófság) pl. istentisztelettel egybekötött vallásos estély volt, a hol világi embernek is szabad az istentiszteletet vezetnie. Shrubsole a magyarországi vallási viszonyokról beszélt, dicsérve a kölcsönös liberalizmust.

A nagy csarnokban hatalmas vonós zenekar játszott s ekkor, mint Shrubsole nekem a minap írta, egy galambász patriárkha közeledett felé s így szólította meg: «Nézze uram, a zenekar vezetője az én fiam. Keresztnev gyantán a Dem nevet adtuk neki a nagy magyar tábornok tiszteletére.* Boldog vagyok, hogy az a nemzet, melyért már a szabadságharc idején is úgy lelkesedtem, ily szépen halad és ily méltó önmagához. Isten áldása legyen Magyarországon.»

Shrubsole legelső felolvasásakor történt, most októberben, hogy a legkiválóbb londoni tudósok egyhangúlag azt óhajtották, tudassa Shrubsole Magyarországgal Anglia nagybecsülését és

* Az angoloknál szokásban van az, hogy nagy emberek vezetéknévét felveszik keresztnev gyantán. Vannak többen ily keresztnevekkel: Washington, Garibaldi stb. Állítólag a híres humorista, Jerome K. Jerome ezt a nevet viseli: Klapka. — Gy. I.

rokonzenvét. Ezt annak idején közölte is a napi sajtó; — nem rég pedig a pompás Victoria Hall 3000 főnyi hallgatósága még impozánsabban nyilvánított ugyanily szándékot. Ezt a határozatot egyenesen a miniszterelnökhöz juttatták.

S hogy Shrubsoletól mindezen tevékenységében mily messze áll az, hogy saját magát kenje föl egyedüli prófétának és Magyarország fölfedezőjének, annak elég nyomós bizonyága a következő.

A Victoria Hallban tartott felolvasását vetített képekkel illusztrálta, bemutatva e sorok írójának arcképét is s vele azon üzenet vagy üdvözlő kéziratának vetítését is, melyet Shrubsole kért, hogy küldjék a közönségnek. S a meleg fogadtatást látva, azt tette hozzá a saját felelősségére: «És az, a ki önöknek ezt az üzenetet küldte, nemsokára idején, Londonba. Utólagos jóváhagyás reményében azt ígértem Önöknek, hogy ő maga is fog még itt állni ezen a podiumon, hogy Magyarországról beszéljen.»

Viszont Northamptonban tartott felolvasásáról azt írja: készakarva nem mondta el ő maga, hogy készülök Angliába, mert várt valamire, a mi be is következett. A közönség köréből álltak ugyanis föl azon kérdéssel, nem jövők-e el hozzájuk hazánról beszélni?

Októberben egy londoni folyóirat gonosz irányú cikket közölt Magyarországról s a «nemzetiségi konfliktusról», elmondva, mily zsarnok chauvinizmussal, terrorizmussal dolgozik Magyarország «a szabadság és liberalizmus állítólagos hazája» a szegény eltiprott más nemzetiségű lakosok ellenében! A szerző nem tartotta jónak, hogy magát megnevezze, csak az van odajegyezve, hogy «a ciklik írója osztrák». A mi magyar fülünk ugys tisztán kihallja különben minden sorból a haladásunkért tetehetetlen haraggal lázongó irigységet. Shrubsole nem várta meg, míg a kérdés idejét múlja, felelt rá; és felelt a védelemért sikra szálló lovag meleg lelkesedésével, lefegyverző bátorságával.

A helyzet ismerete is segítette persze ebben, de ugyanaz az ismeret bírta arra is, hogy oly térre lépjen, a hol nálunk bizony sok a tenni való. Magyarország gyárparáért, nyers terményeink itthon való feldolgozásáért, közvetve tehát vagyonsodásunk egyik legbiztosabb eszközéért akar tenni valamit. A gazdag Anglia milliókat kész befektetni nálunk felállítandó gyáripari vállalatokba. A részletekről nem szölk; de én, reánk való fontosságát e dolognak nem is a részletekben látom, hanem magában az újmutatásban arra nézve, hogy Magyarországon mennyi kiaknázatlan kincs van még paragonlag hagyva. Kincsről szölk, de nemcsak aranyunkat, vasérczinket, vagy más olyan értéket, mire az angol hamar reátalálna, hanem arra, a mi bizony szintén sok helyen paragonlag van még hagyva: s azáltal magyaroknak munkarejét, istenáldotta rátermettsége, egészséges elméje, tetteképes volta.

Ez az, ennek kihasználása, a mit el kell tanulnunk az angoltól.

Ha csakugyan ide találunk kerülni köznök az angol gyárosok, ne milliókat nézzük a legnagyobb kincsek, hanem azt, hogy alkalmunk lesz látni, hogy a jelennek minden egyes munkában töltött órája egy követ hord a nemzeti nagy jövő épületéhez.

Györy Ilona.

MÁRCZIUS 15-IKÉN.

Oh e napon, — más illenék-e hozzád? —
Légy egy nagy zászlós tábor, Magyarországi!
A honvédeknek minden unokája
Öltözzön ékes ünneplő ruhába,
S a magyar ember úgy is sírva vigad,
Daloljunk nótát, szomorúat, vigat.
Kedv és köny váltogassák lelketet,
Üljünk hazám, ma kettős ünnepet.

Az egyik ünnep a múlté legyen,
Üljük vidáman, büszkén, lelkesen!
Szemünkben méltó önértzet ragyoghat
Hogy minket hív a világ magyaroknak!
Oh, nagy idő! mi vagy te minekünk!
Napunk, világunk, lelkünk, mindenünk.
Csak visszanezünk, és fény hull reánk,
Csak visszanezünk, s van szabad hazánk,

Csak visszanezünk, s tört hitünk megéppül
Bűbajos voltod egy lehelletétül!

Ott harmatos, fénylő mezők felett
Nemzeti színű zászlók lengenek,
Alájuk hősök gyűlnek, gyülekeznek,
Meghalni egyig, de rabok nem lesznek!
Ki volt, mi volt, mi őket meghihlette?
Tán Rákóczynek hazajáró lelke?
Nagy bús haragja rajtuk átnyílt,
Szemükbe írva: «Ne bántsát a magyart!»
Vagy tán a lángot Petőfi dalába,
Őrök igéit Kossuth ajakára,
— Én nemzetem, hogy megváltson vele, —
Ugy küldte a szabadság istene!
— Akárhogy volt, de ezt az ünnepet
Jókedvűből adta az ég neked.
Gondolva rájuk, üld büszkén, vidáman,
S fődétve lelked e mult sugarában:
Oh, csak hitegesd magadat vele,
Hogy él még a magyarok Istene!

Hanem ha e márnak vége lett,
Vess a jelenre egy tekintetet.
Nézz a jövőbe, e sívár homályba,
És a lelketed öltöztess gyászruhába!

S az ünnepi lengő zászlók alatt:

Szegény hazám — zokogd ki magadat!
Szabolcska Mihály.

TÉL.

Merengek künn a téli kerten,
S szomorúságba vész a lelkem:
Mindennütt, merre csak a szem lát,
Kietlen hó és meztelen fák!

És ez iszonyú pöcsésgben
Zúgnak, sírnak a fák a szélben,
Fáradt karokkal intgetve
Jajgatnak fel a nagy egekre:

«Irgalmas Isten, nézz bajunkra,
Ne hagyj elveszni itt magunkra!
Köve vagyunk mozdulni innét,
Dermeszt a fagy, megöl az inség!

Dolgoztunk, míg ideje tarta:
Águnk lombot, virágot hajta,
S izes gyümölcsünk annyi termett,
Hogy alig bírtuk el a terhet!

De jött a gazda s mind leszedte
Magának inyenc élvezetre,
Hogy felterítsék lakomája
Dúsán görnyedő asztalára.

S még lombunk is, mely eddig óvott,
Koldus testünköl lerongyollott!
Ruhátlanul dideregünk itten!
Könyörülj meg, irgalmas Isten!

Szegény, jámbor fák, minek zúgtok?
Minek lázong keserves bútok?
Sorsotok nincs mód elkerülni,
Nektek csak tűrni kell, csak tűrni!

Csak várni!... Jön még szebb nap rátok,
Lesz lombotok, lesz új ruhátok,
Gyümölcsöt ismét bőven adtok,
S aztán — megint csak így maradtok!

Rátok dühét új tél havazza,
Míg vígan dözsöl bent a gazda,
S nyíltáig újabb kikeletnek
Ti majd ismét csak dideregtek!

Jakab Ódón.

KÉT MESE.

Irtam Mark Twain. Angolból fordította S. A.

Első mese arról az emberről, a kinek dolga volt a főigazgatóval.

Nem régiben, a múlt év februárjában meglátogattam egy barátom Londonban, a hol akkor voltam. Abban a korban vagyunk mind a két-

A császár az orvosokat elkergette maga elől.

ten, a mikor az emberek, ha összeülnek pipázva eldiskurálni az időt, inkább keserveiről beszélnek az életnek, mint kellemességeiről. A barátom lassankint belemelegedett a hadügyi hivatal szidalmazásába. Kiderült, hogy van neki egy barátja, a ki feltalált valamit, a minek igen jó hasznát vehetnék a katonák odalenn Dél-Afrikában. Valami könnyű, nagyon olcsó és tartós csizma volt, a mely száraz marad nedves időben és megtartja formáját. A feltaláló szerette volna ráfordítani a kormány figyelmét, csakhogy ismeretlen ember volt s tudta, hogy a magas rendű tisztviselőnek nem sok ügyet vetnének az olyan ajánlatra, a mely őtől jön.

— Ez arra mutat, hogy az illető számára, mint mi többiek — szóltam közbe én. — Folytasd.

— De mért mondd te ezt? Az az ember igazat mondott.

— Az az ember hazudott. Folytasd.

— Be fogom bizonyítani, hogy...

— Nem fogsz te bebizonyítani semmit. Én nagyon öreg vagyok és nagyon böles. Ne vitázz velem; ez tiszteltetés és sértés. Folytasd.

— No jó. De majd meglátod. Én nem vagyok ismeretlen ember, de még én se tudtam eljutni annak az embernek az ajánlatát a csizmaügyi osztály főigazgatójához.

— Ez is hazugság. Folytasd.

— De becsületszavamra mondom, hogy nem sikerült.

— Persze hogy nem. Ezt tudtam. Nem is volt szükségem mondani.

— Hol akkor a hazugság?

— Abban az állításodban, hogy nem voltál képes ráfordítani a főigazgató figyelmét annak az embernek az ügyére. Ez hazugság, mert igenis ráfordíthatad volna.

— Mondom, hogy nem bírtam. Három hónapig vesződtem vele és mégsem mentem semmire.

Persze hogy nem. Ezt tudtam a nélkül is, hogy mondtad volna. Azonban rá lehetett volna fordítani a főigazgató figyelmét, ha észszerűen fogtok hozzá, te meg az az ember.

— Én észszerűen fogtam hozzá.

— Az nem igaz.

— Hogy tudhatod te azt? Mit tudsz te a körülményekről?

— Egyáltalán semmit. De te nem fogtál hozzá észszerűen. Ezt az egyet bizonyosan tudom.

— Hogy tudhatnád, mikor nem tudod, miképp fogtam hozzá?

— Tudom az eredményből. Az eredmény mutatja. Esztelenül fogtál hozzá. Én nagyon öreg vagyok és nagyon b... .

— No igen, tudom. De megengeded, hogy elmondjam, miképp jártam el? Ebből azt hiszem, kiviláglik, esztelenül jártam-e el, vagy sem.

— Nem; ez már el van döntve. De csak foly-

tasd, ha már ki akarod magadat magyarázni. Én nagyon öreg —

— Hogyne, hogyne. Tehát leültem és udvarias levelet írtam a csizmaügyi osztály főigazgatójának, megmagya —

— Ismered személyesen?

— Nem én.

— Ez bizonyíték én mellettem. Esztelenül kezdted. Folytasd.

— Levelemben megmagyaráztam világosan a találmány nagy értékét és olcsóságát s felajánlottam, hogy —

— Meglátogadod, ugy-e bár? Ez megint egy bizonyíték mellettem. Én nagyon —

— Nem válaszolt három napig.

— Természetesen. Tovább.

— Aztán küldött három ridet sort, a melyekben megköszönte fáradozásomat és ajánlott —

— Semmit.

— Igazad van, semmit sem ajánlott. Erre behatottam irtam neki és —

— Harmadik bizonyíték.

— És nem kaptam választ. Egy hét múlva újra irtam neki és némi élességgel kértem választ a levelemre.

— Negyedik. Tovább.

— Azt a választ kaptam, hogy előbbi levelemet nem kaptam meg s kérnek, küldjem el a másolatát. Utána néztem a levelemnek a postahivatalban s kiderült, hogy a leveletem megkapták. Mégis elküldtem a másolatot és nem szóltam semmit. Két hét elmúlt és rám se hederítettek. Ez alatt az idő alatt fokról-fokra lehűtöttem magamat egy udvarias levél hőmérsékletéig. Ekkor irtam megint és felajánlottam látogatásomat másnapra. Azt irtam, hogy ha időközben nem kapok választ, hallgatásomat beleegyezésnek fogom tekinteni.

— Ötödik bizonyíték.

— Odamentem pontosan tizenkét óraker. Széket adtak alám az előszobában és megkértek, hogy várjak. Vártam félkétig, akkor aztán ott hagytam őket, megszegyülvél és dühösen. Vártam még egy hétig, hogy lehűtsem mérget. Akkor megint levelet irtam és másnap délre tüstem ki a megbeszélést.

— Hatodik bizonyíték.

— Válaszolt: beleegyezett. Pontosán megjelentem s ott melegítettem a széket fél háromig. Akkor aztán odab álltam a lerázott cipőmörnek a helynek a porát egyszer s mindenkorra. Mert a hadügyi hivatal csizmaügyi osztályának főigazgatója olyan tetehetetlen, tudatlan, közömbös a hadsereg érdekei iránt, hogy —

— Ugyan hallgass. Én nagyon öreg vagyok és nagyon böles és látszólag értelmes embert, a kiben nem volt annyi józan ész, hogy az ilyen egyszerű és könnyű dologba észszerűen tudott volna belefogni.

— De se vagy valami rendkívüliség a szememben; magam is személyesen ismertem millió és millió olyan embert, mint te. Elvesztettél három hónapot egészen hasztalanul; a feltaláló is elvesztett három hónapot, a katonák is elvesztettek három hónapot. Ez összesen kilenc hónap. Felolvasok most neked egy kis mesét, melyet tegnap este írtam. Akkor aztán holnap délen beszélés a főigazgatóhoz és elintézed vele az ügyedet.

— Nagyszerű! Talán ismered őt?

— Nem. De hallgasd meg csak a mesét.

Avramescu Pachomius, Krassó-Szörény megye román-bogsnai kerületének képviselője. 1858-ban született Bikisen, Krassó-Szörény megyében. A jogot Budapesten végezte, a hol ügyvédi oklevelet nyert. Hosszabb ideig működött szülő megyéjéig mint főjegyző. Első ízben az 1898-iki időközi választáson lett a képviselőház tagja. Lugoson ügyvéd.

Bagyó Béla, Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye kunszentmártoni kerületének képviselője. 1871-ben született a Csanád-vármegyei Pusztá-Kapországon. Tanulmányait Bécsben és Budapesten végezte és 1893-ban az államtudományok doktorává avatták. Utazott Francia-, Német- és Olaszországban, 1895 óta pedig pusztakengelyi birtokán gazdálkodik. 1895-ben Csongrád megye tisztelebéli főszolgabírája lett. Tartalékos huszárhadnagy.

Beltáka Béni, Torontálmegye nagy-komlósi kerületének képviselője. 1842-ben született Lajosfalván, Torontálmegyében. Keskenyten a jogakadémiát elvégeztén, mint esküdőt, majd mint aljárásbíró működött Zombolyán. Nemsokára szolgabíró, majd főszolgabíró lett. 1890-ben torontálmegyei árvászeki elnökök választották. 1896 óta képviseli mostani kerületét.

Boncza Miklós, Torda-Aranyos megye tordai kerületének képviselője. 1850-ben született. Budapesten végezte jogi tanulmányait és ügyvédi oklevelet szerzett. «Közigazgatási Közöny» című szaklapot indított és annak két évtized óta szerkesztője. «Közigazgatási határozatok» című 1892-ben három kötetes munkát bocsátott közre. 1887-ben Maros-Vásárhely városát képviselte s az 1892-ben megnyílt országgyűlésen is képviselő volt.

Bónis István, Kolozs megye kolozsi kerületének képviselője. 1847-ben született Septéren. Tanulmányait végeztével az 1867-iki első alkotmányos tisztújítás-kor Kolozs megye tisztelebéli aljegyzője lett, pár év

* Az országgyűlési képviselők arcképsorozatát, melyet lapunk múlt évi 48. és 49-ik számaiban kezdtünk közölni, mai számunkban ismét 60 képviselő arcképeinek bemutatásával folytatjuk. Korábbi közleményeinkben összesen 120 képviselő arcképét és életrajzát közöltük; 60 szabadelvűpárti, 60 ellenzékiét. Tekintve az országgyűlési pártok számárányát, természetes, hogy ezúttani közleményeinkben az ellenzéki képviselők száma fokozatosan csökkenjen fog. Az életrajzokban a közlemény természetéből folyólag, csak a legszükségesebb adatokra szorítkozhatunk s az egyes képviselők pályájának részletesebb ismertetését, ha arra alkalom van, máskorra tartjuk fenn. Most már gyors egymásutánban fogjuk folytatni a sorozatot, hogy e közleményünket lehető rövid idő alatt teljessé tehesük.

Második mese a kéményesprő inasról, a ki eljutott a császár füléig.

I.

Megjött a nyár. Az erőseket mind meggyőnyesztette a hőség terhe s a gyöngék közül haladokva hevert nem egy. Hetek óta vérhas tizedelte a hadsereget, a katonáknak ez a réme, és segítségére alig volt remény. Az orvosok kétségbe voltak esve. A mi hatása kotyvadékaiknak és tudományuknak azelőtt volt — pedig nem volt valami nagy, — most oda lett s úgy látszott, örökre.

A császár maga elé parancsolta tanácskozásra az ország leghíresebb orvosait, mert nagyon meg volt zavarodva. Igen szigorúan beszél velük és számon kérte tőlük, hogy mért hagyják katonáit meghalni. Megkérdezte tőlük, értik-e mestersegüket, vagy nem? Tiszteleges gyógyítók-e, vagy gyilkosok? Erre aztán az egyik, a ki egyúttal a legnévesebb doktor volt az országban, s legtitzeletreméltóbb külseje is volt, így felelt:

Perczel Dezső.

Gróf Tisza István.

Enyedi Lukács.

Gróf Esterházy Kálmán.

Scitovszky János.

Kecskeméty Ferencz

Veres József.

Lovász Márton.

Rátkay László.

Eraszt Sándor.

Örléy Kálmán.

Telegdy József.

Fassie Tódor.

Dobieczyki Sándor.

Degen Gusztáv.

Boda Vilmos.

Csávolszky Lajos.

Sturmán György.

Szabó István.

Lukács Gyula.

Neumann Ármin.

Szerb György.

Mayer Károly.

Bagby Béla.

Drakulics Pál.

Pap Elek.

Kállay Lípót.

Horváth Gyula.

Jékely Zsigmond.

Kapotsfy Jenő.

Erreth János.

Kresmárik János.

Szóts Pál.

Botka Béla.

André Gyula.

Bónay János.

Veszter Imre.

Halász Zsigmond.

Belitka Béni.

Sznassa János.

Bözörményi Sándor.

Avramescu Pachomius.

Háromy László.

Boneza Miklós.

Bujanovics Gyula.

Rigó Ferencz.

Balogh László.

Malatinzky György.

Molnár Ákos.

Nessi Pál.

Hadzay János.

Frey Ferencz.

Angyal József.

Bónis István.

Pattányzky Elek.

Farkas Balázs.

Endre Gyula.

Koller Tivadar.

Benedek János.

Bizony Ákos.

ellenség ábrázolásával, hanem bensőbb eszközkhöz nyúl, hogy a szuronyroham vérengző küzdelmét és utolsó erőfeszítését érvényre juttassa. Egy percig még s diadalmas ifjú honvédek öldöklő harc után visszaszorítják az osztrák tüzéséget s elfoglalják ágyúikat s ezzel eldöntik a csata sorsát. Még nagyobb jelentőséget nyer e jelenet az ágyúk védelmére felállított sánczkosár mögött feltűnő Damjanich alakja által, ki mellett a 65-ik honvédszázalaj fejlődik ki, melynek más fegyver hiányában egyenesre vert kasza szolgált öldöklő eszközzel; ezek is derekasan megállották helyüket és a harczedett osztrák vadászok nagy részét a Zagyvába szorították. Az ütközetben mint előhad résztvevő a lengyel legió is, melynek egyenruhájában egy, a sánczkosár mellett térdeplő lövész láthatunk.

TEMETKEZÉS A LEVEGŐBEN

Némely embereket nem hagy nyugodni a temetkezés mai módja. Azzal érvelnek, hogy az egészségre veszélyes, ha a holttesteket a föld

ték és a *Nahovi* felfúvódott, a belső gömbbe beleteszik a koporsóba helyezett holttestet álló helyzetben. A koporsó egy robbanó gázzal telt felfújható vánkossa van fektetve, belseje pedig vastag viaszburkolattal van ellátva és annyi maró sav van bele töltve, hogy a holttest elmerül benne. A mint a sav érintkezésbe jut a holttesttel, ez utóbbi gyors feloszlásnak indul benne s gáz fejlődik, mely a külső gömbön alkalmazott szelepen kitöbül. A mint ez megtörténik, a koporsó terhe megkönnyebbedik, így a vánkoss, a melyen fekszik, kitágul s egy ebben alkalmazott tü behatol a robbanó anyagba, miáltal a *Navohi* alsó részében tűz keletkezik. A levegő ekkor behatol ide s a gömb iszonyú erővel felemelkedik s mint tűzgömb, magasan a légtérbe emelkedik.

Tettek is e furcsa találmánnyal kísérleteket. Persze, emberi holttestet nem kaptak e czélra, tehát egy kutyá hulláját használták. A mint a *Navohi* felemelkedett, a szelepen fehér felhő szállt ki, a mely folyton felhözve áradt belőle egész mintegy 3000 láb magasságig. Kétszáz lábbal magasabban a kiömlő füst már fekete

* *Khinában* igen ritkán lehet nyomorék férfút, nőt vagy gyermeket látni. Ez onnan van, mivel a testi hibával született gyermeket a kínai szokások szerint rögtön el kell pusztítani.

* *Mesterséges fogak.* Amerikában évenként 30 millió mesterséges fogat gyártanak Európa számára. Megjegyzendő, hogy az Olasz- és Spanyolországba szállított fogaknak hófehéreknek kell lenni, míg Angliában és Németországban csakis a világos sárga színű hamis fogakat használnak.

* *Báró Hirsch végrendelete végrehajtójának.* Bloch és Lanterstein bécsi ügyvédeknek a legfelsőbb törvényszék egyenként 780 ezer korona díjat ítelt meg a több száz milliós hagyaték ügyében végzett munkájukért.

* *Uszó kórház.* Boston város kikötőjében van egy kórházzal berendezett hajó, mely naponta beteg asszonyokat és gyermekeket visz ki a nyílt tengerre. A legfőbbben visszatérnek este otthonukba. Sokan maradnak azonban a hajón is mindaddig, míg meg nem gyógyulnak.

* *Történelmi nevezetességi esernyőt* árvereztek el nemrég Párisban. Ez az esernyő volt az, melyet XVI. Lajos viselt, midőn Varennesben 1791-ben elfogták s melyet aztán az ottani község házában sokáig őriztek. Az esernyő igen nagy és erős, szó-

RÉSZLETEK AZ ÚJ ORSZÁGHÁZBÓL — Birobbaner N. amateur fényképe a Photo-Club kiállításán.

alá ássák, hogy ott lassú elenyészségnek legyek kitéve, mert ezáltal megfertőztetik mindenféle betegségek csiráival nemcsak a földet, hanem kigőzölögések útján a levegőt is. Ezenkívül az illetők szerint, a kegyeletnek sem felel meg, a mai szokás, mert az a gondolat, hogy szeretteink holtteste mindenféle férgek és élősdű állatok tápláléka lesz, nem valami vigasztaló. Az ilyen érvek sok embert rábírnak, hogy hive legyen a halottégetésnek, bár ez a szokás sok nehézséggel jár, mivel egyelőre, a míg általánosan el nem terjedt, nagyon költséges és sok helyütt a hatóságok és különösen az egyházi körök ellenzik.

Ez birt rá egy furfangos angol feltaláló, hogy a temetkezésnek egy egészen új és szokatlan módját eszelje ki, a mely alig számíthat ugyan általános elterjedésre, de mint kuriozum érdekes a megemlítésre.

Szerkesztett egy tojásdad alakú léggömböt, mely selyemből készült. Nevet is adott neki: *Navohi*. A gömb belsejében egy másik, belül üres gömb van, melynek burkja úgy van csinálva, hogy a levegő nem hat rajta át. A külső és belső gömb közötti tér világító gázzal van megtöltve, a mely 900 font súlyt bír a levegőbe fölemelni. Mikor most már a gázt beeresztet-

volt, aztán a gömb alsó része kigyúlt, majd az egész gömb is, és néhány pillanat múlva egészen eltűnt.

Aligha valószínű, hogy a feltalálónak sok híve akadjon, bár sietett eszméjére szabadalmat szerezni. Minden jel arra mutat, hogy az emberiség még jó sokáig megmarad a temetkezés hagyományos módjánál. S ha már valaki minden áron el akarja égetetni a holttestét, a crematorium még mindig egyszerűbb dolog, mint a *Navohi*.

EGYVELEG.

* *Angolország szegényeinek* ellátása a kormány-nak havonként 24 millió koronába kerül.

* *Szerencsés hajós.* Mekay Horác, a Cunard hajózási társulat egyik hajóskapitánya 850 utazást tett Európából Amerikába a nélkül, hogy az általa vezényelt „Lucania” nevű hajót vagy ennek utasait a legcsekélyebb baj érte volna.

* *Házigazdák és lakók.* Néhány év óta a berlini háztulajdonosok szövetsége a rendetlenül vagy épen nem fizető bérlők névjegyzékét közölte. Most azonban vagy kétszáz bérlő szövetséget, kik viszont a fukar, szeszélyes és durva háztulajdonosok pontos névsorát közlik.

vete kék selyemből van kínai piros szegélyvel. A hálhétartók bronzból vannak dugóhúzó alakú díszítésekkel. Különben az egész izléstelen, de rendkívül erős.

* *Az ástásról* azt állítja egy francia orvos, hogy némely esetben nagyon egészséges, különösen nyakfájalmaknál mesterségesen is elő kellene idézni.

* *110 ezer tehén* tejt fel fogyasztja el London, s ezért — a tej literét 30 fillérjével számítva — évenként 42 millió koronát fizet.

* *Mexikóban* az 1900-dik évben 376 millió csomag cigarettát és 119 millió szivart gyártottak és adtak el.

* *Az elefántcsontot* francia gyárosok újabban birka-, őz- és kecskesontokkal utánozzák, melyeket kellően preparálnak.

* *Khinában* a nők kilenczven százaléka sem írni, sem olvasni nem tud, míg férfút alig lehet olyat találni, a ki legalább olvasni ne tudna.

* *Franciaországban* a jégeső által évenként okozott kárt átlag 65 millió koronára becsülik. A kár legnagyobb része a szőlőültetvényeken esik.

* *A posta intézménye* Khinában eddigéig ismeretlen lévén, a levelek vagy csomagok továbbítását magánvállalkozók teljesítik, kik minden egyes esetben a felrakó a viteldj iránt alkudoznak. A viteldj két harmadát a felrakó, a többi a címzett fizeti meg.

ORSZÁGGYÜLESI KARCZOLATOK.

A bihariak.

Bihariak? Vajjon? Hát vannak még bihariak? Vagy ha vannak, hát bihariak-e még? Hiszen e külön elnevezés alatt főleg Tisza Kálmán és hívei értendőek, Tisza Kálmán pedig jelenleg erdélyi képviselő. A „Vasárnapi Ujság” együvé csoportosítva kívánta közölni „Biharország” követőit. Talán egy kis maliczia is volt e tervben. Hogy az olvasónak rögtön szemébe tűnjék: ki hiányzik, — mint hogyha Milano látképét közölnék madártávlatból és a dóm nem volna rajta.

No de semmi. Dóm ide, dóm oda. Áll még Bihar, a hogy úgy. Hiszen megmaradt még a másik vezetése, hogy ő találta fel az alsót. Innen indult világhódító útjára a maga „Vannak”-jaival és „Uhu”-jával. És szinte természetesnek is látszik, hogy az alsónak itt kellett születnie, mert hisz az alsó se egyéb, mint a kalabriasz-beli felsőnek a detronizálása. Le a zsarnokkal! Legyen az alsó a legnagyobb és üsse el a felsőt.

De míg ily rangra emelkedett ott a híres *Kuoni pásztor* és három társa, addig Bihar kétségtelenül vesztett a prestige-éből. Nem mutat jó izlésre, hogy két legnagyobb fia: Tisza Kálmán és Szilágyi Dezso nem otthonról kapta a mandátumát, — alsókat játszott ki a nemes vármegyé.

Bár iszen egy-két talentum még most is akad a bihari képviselők közt. Gróf *Tisza István* a fiatalabb generációk közt első ember. Nem rosszabb az apjánál — csak az idők rosszabbak. A Tiszák szerencsecsillaga kisebb, bágyadtan pisllákol, de a Tiszák magok nem kisebbek.

Derék ember *Orley Kálmán* is. Innen onnan

A VÁG HIDJA PÖSTYÉN MELLETT. — Főgerl A. Gusztáv félvétele.

A „PHOTO-CLUB” KIÁLLÍTÁSA.

E hó 3-án bezárultak a *Photo-Club* kiállításának termel. A kiállítás iránt kezdettől fogva igen élénk érdeklődést tanúsítottak úgy az amatőrök, mint a nagyközönség is, a meny-

nyiben állandóan szép számmal látogatták a kiállítást. És ha tekintetbe vesszük, hogy e kiállítás első lépés volt a fotografiai tárlatoknak a külföld mintájára nálunk való meghonosítására, úgy ebben csakis elismerését és jutalmát láthatjuk ezen új művészeti ág megismeretésén és terjesztésén fáradozó rendezőség buzgalmanak és áldozatkészségének, melylyel a kezdet nehézségeit immár sikerült legyőznie. S reméljük, hogy nemsokára eljutunk mi is addig, hogy mint a külföld némely nagy városaiban, a szépművészeti kiállításokkal párhuzamosan időszerű művészeti fotografiai kiállításokban gyönyörködhetik majd a magyar közönség is. Ez a czél lebegett a „Photo-Club” előtt, mikor ezen első kiállításának erkölcsi sikerén felbuzdulva, elhatározta, hogy ezentúl évenként egy-két országos kiállítást, a jövő év tavaszán pedig nemzetközi kiállítást rendez. Addig is részt vesz a turini és gráci nemzetközi kiállításokon. Az előbbire a jury 42 képet ítelt kiküldendőnek, melyek az e czélra rendelkezésre bocsátott 60 négyzetméter területet csaknem teljesen elfoglalandják. Utóbbira nézve nem alkotott juryt, hanem minél nagyobb számban való részvételre hívja fel a magyar amatőröket. E czélból szívesen ad felvilágosítást a „Photo-Club”, melynek tanácskozó termében a gráci kiállításon való részvétel meghívója és feltételei ki vannak függesztve.

Lapunk kilenczedik számában megkezdtük a „Photo-Club” kiállításának ismertetését és néhány igen szép kiállított kép bemutatását. Most folytatjuk a sorozatot. Így bemutatjuk *Vőgerl* Ágoston Gusztávnak „Vág hidja Pöstyén mellett” című fényképét, melynek eredetije a legfinomabb kivitelű acélmetszetekkel is kiállítja a versenyt. Továbbá dr. *König* Tivadarnak „Vitorlás hajó a keleti tengeren” című képét, melyben oly érdekes tükröződést és hullám-törést örökít meg, milyent a folyton változó szeszélyes oceánokon is csak igen ritkán láthatunk. A vonalak fantasztikusak, mondhatnók stilizáltak. Találón jegezte meg e képre dr. Wartha Vince, hogy ime: „a természet szeszesszójá”.

Nem csak művészi kivitelüknél, hanem tárgyuknál fogva is érdekesek: *Goldmark* Károlynak a „Sába királynöje” és „Merlin” szerzőjének, a magyar származású, világhírű zeneszerzőnek (született Keszthelyen 1832-ben) arcképe, melyet *Gerő* Tibor vett fel a melyet az agg mester sajátkezű névalírásával is ellátott; továbbá: a világosi Bohus-kastély azon szobája, melyben

VITORLÁS HAJÓ A KELETI TENGERTEN. — König Tivadár félvétele

A „PHOTO-CLUB” FÉNYKÉP-KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

LOSONCZY GYÖRGY.

ötven éves, de még mindig «kedves fiú». A legszébb dragonos, — a hogy ő szereti magát nevezetn. Sok természetes esze az öreg Beöthy Andorra, a híres bihari vezispánra emlékezett. Egyike a legnépszerűbb képviselőknek; van kedélye, charmja és vele született érzéke a politikai praktikához. Nem irt szép verseket, mint *Ilyés Bálint*, összes irodalmi működése egyetlen levele, a mit a választások alatt irt, mely azonban veri hibern Pál apostolnak levelét az Efezusbeliekhez. *Fassie Tódor* a legszeledebb román. *Rigó Ferencz* a legtipikusabb példánya a szép gömbölyű magyar embernek, hatalmasan kifent bajuszával, csak úgy ropon a föld a csikorgós kordován csizmái alatt. *Telegdy József* egyike a legeslegnépszerűbb képviselőknek a parlamentben. Tisztelettel és szeretettel veszik körül a barátjai, mert hótiszta jellem, nyugodt, férfias temperamentum. Két ritka tulajdonsága van ezenfelül. Nem tart beszédek és nem akar semmit. Még rendjelet sem. Kitűnő gazdának tartják és nagy vadásznak mondják. De ez az utóbbi hihetetlen. Hogy ő neki lelke volna egy vadállatnak a vérét ontani, azt csak az hiheti el, a ki látja. Egy kevélysége volt, hogy ő is bihari. De most már talán abból is kigyógyult.

A többi bihari képviselő többnyire új ember, mind Kossuth-párti, tehát mind igen jó hazafi, mind derék, tekintélyes ember odahaza, most már mind nagyságos úr is, Bihar tehát a mennyire annyira, még mindig Bihar.

Bihari.

A képviselőház előtt.

Némelyek azt mondják, hogy az országgyűlési képközlemények kissé egyhangúvá teszik a «Vasárnapi Ujság» illető számain. Két oldalon nincs egyéb, mint egy csomó fej, némelyik dús hajfürtökkel, másik kopasz koponyával. Hogy e panaszon is segítségünk némi, s kissé változatosabbá tegyük e közleményeket: egy-két amateur-fotografus szíves ajánlatát vettük igénybe, kik egyelőre az utcáról a d. u. 3 óra felé éhesen haza felé szállingózó képviselőkre sütik el fegyverüket: meghúzáván pokolgépüknek, a Kodaknak ravaszát, néha bizony ép olyankor, mikor az előttük gyantátlanul haladó nem épen a legszabályosabb lépést teszi, mert a mai államférfiak nem vesznek táncmestertől lezárkékát a méltóságos magatartásból, mint régi krónikák szerint a francia trónon ülő fejedelmek (még a nagy Napoleon is) és udvaronczaik tették. De az is lehet, hogy lépteik elég szabályosak, csak az emberiség általában nem tudja, miképp kell szépen járnia. A mint hogy egyik jeles művésznők pillanatnyi fényképezés elterjedésekor, ily képek nyomán hónapokig tanulmányozván a lovak járását, arra az eredményre jutott, hogy a lovak volta-kép nem tudják: miképp kell járniok, s a képzőművésztől kellene a járás mesterségében lezárkékát venniok.

Most közzétett pillanatnyi fényképeink egyikén szokott magyar ruhájában az öreg *Luppa Péter*, a magyar «Gül Baba», «rózsák atyja» látható, ki tavasz

nyílásakor halommal szokta hozni a Házba a rózsákat barátainak, pomázi kertjéből; odább *Plósz* miniszter halad, bizonyosan nem most kapott nagy rendjéről, hanem valamely új törvénykönyvről gondolkozva.

A másik képen *Szivák Imre* tünik föl vejével, az ifjú *Baross Jánossal* (csak a képen látszik nagyobb-nak apósánál, mert közelebb esett a fotograf géphez). Az ifjú *Baross* ép szűzbeszéde után, melyet a magyar gazdasági politikáról tartott, igyekszik haza felé ebédre.

LOSONCZY GYÖRGY.

1849—1902.

A tisztviselői kar egyik tevékeny munkása, Losonczy György honvédelmi miniszteri osztálytanácsos, rokonai, barátai és kartársai báná-tára önkézzel vetett véget életének.

Baja volt; azt hitte, gyógyíthatatlan s annak nyomasztó hatása alatt vesztette el lelki erejét. Számolt magával és döntött. Jóval előzőleg rendelkezett írásilag a dolgai felől és az elhatározást aztán nem sokára követte a tett. Csá-ládót nem hagyott hátra; de a kik ismerték, szeretettel és rokonszennvel öveztek. Derék ember volt. Helyén dobogott a szíve és a kötelességteljesítés terén is megtette az erejétől telhető.

Kolozsvárott született 1844-ben és középiskolai tanulmányait az ottani ref. kollegium-ban, a jogot pedig a budapesti egyetemen végezte. Tisztviselői pályáját 1870-ben, mint gyakornok az erdélyi királyi biztosságnál kezdte, a honnét, a kir. biztosság felosztása után, 1872-ben a honvédelmi miniszteriumba került, a hol most bekövetkezett elhunytáig 30 éven át teljesített szakadatlan szolgálatot. Be-csülettel állta meg helyét. Tevékenysége, szor-galma és megbízhatósága, legutóbb a vaskorona ranggal, királyi elismerést is szerzett neki.

Mint magánember jellemes volt, nem kereste

az összetűzést; de nem is tűrte el, ha becsüle-tében igazgatalanul érintették. Helyt állt ma-gáért. Ragaszkodott a társaihoz és segítette, a hol lehetett. Általában vidám kedélyű volt. Ez a derült hangulat pár év óta el-elhagyta őt. Egyetlen fivérének halála s egyetlen nőtestvé-rének súlyos idegajással küzdése hatott rá. Aztán a maga baja tette torlódottá a lelke küz-déseit. Ezen a nyomon költözött el idő előtt. Nyugodjék békével.

SZADA YAKKO ARCZKÉPE.

A kitűnő japáni művésznő legutóbbi szá-munkban leirt látogatásunkkor megígérte, hogy mihelyt megkapja arczképeit, melyeket Berlin-ből — a hol utoljára fotografáltatta magát, — vár, küld belőlük lapunk számára is. S néhány nappal Budapestre való elutazása után Bu-ka-restből csakugyan meg is küldte azt a képet, melyet mai számunkban bemutatunk. Jantyk Mátynak legutóbbi számunkban közölt képe a művésznőt a színpadon, a «Gésa és a lovak» című darab meghalási jelenetében ábrázolja, míg a most közölt fénykép a színpadon kívül, a magánéletben mutatjuk be.

Szada Yakko az ülő hölgy a képen, mellette balról a hét éves kis *Rai*, *Szada Yakko* és férje, *Kavakami* kis fogadott fia áll, európai ruhában. A kis *Rai* nagyon helyes, bátor gyerek, látoga-tásunkkor ott volt a szobában s a gyermekek szokott bizalmas modorával szaladt elének és fogott velünk kezét. Az álló hölgy a képen *Zuru* kisasszony, a szintársulat egyik ifjú tagja.

Nagyon érdekes a két japáni hölgy ruhája; selyem mind a kettőé, az a finom, drága, japáni selyem, melyet európai hölgyek is oly nagyra be-csülnék. *Szada Yakko* ruhája selyembe cserez-snye-virágok vannak szöve, *Zuru* kisasszonyba pedig pompás nagy chrysanthemumok. Ezek a

Szada Yakko.

SZADA YAKKO FOGADOTT FIÁVAL ÉS ZURU KISSASSZONYNYAL.

japániai kedvenc virágai; a japáni chrysan-themum híres az egész világon, sehol oly pom-pásan nevelni nem tudják; a cserezsnye-virágot pedig a tavasz jelképeként szeretik; s a cserezsnye nyilvánosként tartott tavaszi ünnep a nép egyik legfőbb ünnepe.

Szada Yakko és társulata jelenleg már Szent-Pétervárott játszik. A tavasz vége felé indúlnak vissza hazájukba. Londonból akarnak hajóra szállni s ősz elején fognak Japánba érni, a hon-nan aztán — a mint tervezik — két évig nem is indúlnak újabb körútra.

EGY MAGYAR KERESKEDŐHÁZ ÖTVENÉVES JUBILEUMA.

Szép ünnepet ül most a budapesti *Mössmer-czég*: fennállásának félszázados évfordulóját. És ez nem csak magát a czéget s közelebbi ügy-feleit érdekli, hanem a nagyközönség érdeklő-désével és rokonszennével is találkozik.

Mert nemcsak a főváros lakossága előtt jól ismert a *Mössmer-czég*, hanem úgyszólván az egész országban; hiszen ötven év lefolyása alatt a haza minden részéből számtalanon átléptek már annak az üzletnek a küszöbét, melynek *menyasszonyi* ábrázoló czégtábláját még régi magyar művésznők, *Barabás Miklós* festette.

De nem csak az egykori és mostani vevő-közönség fordulhat rokonszennével az ünne-pőlök felé, hanem mindenki, a ki méltányolni tudja a becsületességgel egyesített üzleti szor-galmat, mely e derék czéget hosszú ötven év alatt állandóan vezette, fentartotta s virágzásra juttatta.

Az 1852-ik évben nyitotta meg néhai *Möss-mer József* az akkor Uri-utcának nevezett, most Koronaherczeg-utca 12. szám alatti Orczy-féle házban vászonkereskedését. A mi ma már szinte lehetetlennek tetszik, akkor ebben az egész utcában, ezen az új üzleten kívül, még csak egy másik kereskedés volt, az azóta megszűnt Steinbach-féle fűszeres bolt. S nem is csoda, ha mindenki azt jósolta a vál-lalkozó *Mössmer József*nek, hogy arról a nép-telen tájról mentől hamarabb el kell költöznie, mert ott ugyan meg nem élhet.

Azonban a közönség csakhamar észre vette, hogy az új kereskedésben jó árú s megbízható becsületességgel van és már a megnyitás után egy héttel oly tömegesen látogatták a távoli város-részekből is, hogy néha még az utcán is vár-tak, a kik be nem fértek.

Különben az akkori helyiség a mostaninak csak egyharmada volt s nem sokára bővíteni kellett. De a közönség fokozódó érdeklődése és az üzletnek gyors felvirágozása következtében ez a bővítés is csakhamar elégtelennek bizo-nyult, minél fogva a helyiségeket megint na-gyobbítani volt szükség, míg nem a mai terje-delmet elérték.

Az 1867-ik évig csupán vászonkereskedéssel foglalkozott az üzlet, de számolván a változott viszonyokkal, ez idő óta a fehérneműek min-den ágazatát is körébe vonta, megelőzvé ezel a legtöbb bécsi czéget is, mert Bécsben csak most kezdik a vászonkereskedést kibővíteni fehérnemű-kereskedéssel. Ehez járul még, hogy a czég a fehérnemű árúk egy részét saját gyá-rában készített, hozzá járulván így egyszer-smind a hazai ipar előmozdításához is.

Nagy dicséretére válik a czégnek, hogy a hazán kívül nemcsak az osztrák tartományok-ban és Boszniában, hanem Németországban is szerzett vevőket s azokat mostanig meg tudta tartani. A kalotaszegi varrottást is sikerült a czégnek a világkereskedelemben rendszeresen bevezetni s most már tetemes mennyiségű enemű ipartermetek ad el különösen Amerikába és Németországba.

A derék magyar czéget — mely különben ez idő szerint négy nagy üzlettel bír a főváros-ban, — az immár elhunyt alapító fia, a szak-májában kiváló tekintélynek örvendő *Mössmer József* vezet, szigorúan ragaszkodva a czég régi jelszavához: megbízhatóság és méltá-nyosság.

GRÓF SZÉCHENYI HANNA MENYEGZŐJE.

Fényes főúri esküvő ment végbe folyó hó 4-én a budai királyi vár Szent Zsigmond-kápolnájában, hol gróf *Károlyi Lajos*, volt londoni nagykövetség fia

MÖSSMER JÓZSEF, A MÖSSMER-CZÉG ALAPÍTÓJA.

MÖSSMER JÓZSEF, A MÖSSMER-CZÉG MOSTANI TULAJDONOSA.

kelt egybe a bájós *Széchenyi Hanna* grófnővel, a nagy *Széchenyi* unokájával. Nemesak fényes volt pedig ez esküvő, hanem igazi magyaros jellegű is.

A kápolnát megtöltő népszép és közönség min-den férftaga magyar díszben jelent meg s a höl-gyek közül is sokan magyar ruhát öltöttek.

A menyasszony is magyar ruhában lépett az oltár elé. Szövege nehéz fehér satin de Lyon volt. Az alját köröskörül magyaros izlésű hímezés-sáv díszítette. A gyönyörű bas-relief kézzel hímezett virágmintája elől 20. hátrafelé emelkedve a három méter hosszú uszályon 50 centiméter széles volt, ehez valódi, az ősanák idejéből megöröztött pointe d'aiglerille csipke-kötény járult, mely épen a hímezésig ért le.

A derék pruzslikot mutatott. Elöl, a fűzés alatt fehér selyemmuszlin volt apró ráncokba betéve, míg a fölötte ezikázó selyem fűzőszinór közé narancs-virágok fonódtak. Háttul kis, dupla lebbeny s az újjakon kettős dudorok, melyek alól, valamint az újjak végén valódi csipkefodrok libegtek. A pruzslik kivágását egy plasztikon töltötte ki selyemlapra fektetett, valódi csipkéből. A derék minden varrásán az alj mintájának mása keskeny kivitelen.

E pazár öltözékhez, mely a *Monasterly és Kuzmik* utódainak kitűnő izléséről híres máteremből került ki, egy félhosszú gallér tartozott, fehér satin de Lyonból. Alsó szegélyén szintén 20 centiméternyi virághímzés, mely minden varráson keskeny sávban futott fel a nyakhoz. Elöl két 10 centiméter széles hajtóka valódi hermelinből, a miből a Stuart- és a nagy vállgallér is készült.

A hosszú fátyol ideális redőkbe szedve tartotta a narancsvirág fejké, míg az antik csipkehüllám a a hosszú uszályt is eltakarva omlott alá. *S. Bella.*

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Zichy festményeinek megvásárlása. A Nemzeti Szalonban rendezett Zichy-kiállítás legkiválóbb tíz darabját a kormány 120 ezer koronáért megvásárolta a szépművészeti múzeum számára. A megvásárolt festmények ezek: «A pusztítás démonának diadala»,

«Hulló csillagok», — a három *Syrén*-kép, — az «Autodafé», — «A bor», — «A kísértetek órája» — az «Enyelgő faunok» — és a mester egyik ifjabb kori festménye: «A mentő csónak». A kormány a vételárat részletekben törleszti, hogy a költségvétést kevesebbé terhelje meg.

Úgy hallatszik, hogy a család megbízottjával még folynak az alkudozások, de alig lehet kétség, hogy a beces gyűjtemény csakugyan a nemzet tulajdona lesz. *Wlassics* közoktatásügyi miniszter ezzel ismét közökhajtást teljesített és régi mulasztást hozott helyre, mikor megragadta az alkalmat, hogy egy nagy művésznők nevezetes alkotásainak megszerzését biztosítsa. Zichy festményei és rajzai elterjesztették hírét a művészvilágban, de művei legnagyobb része külföldön van a czári udvar, részben *Edvárd* a mostani angol király birtokában. Nyilvános képtárakban alig akad néhány műve. Legnagyobb festményei, heves és csapongó képzeletének és ironikus filozófiájának e nevezetes és sajátos nyilvánulásai, melyek művészi egyniségét a legérdekesebben ismertetik, most itt Budapesten voltak láthatók, a Nemzeti Szalon kiállításán, s a nagy művésznők e festményeit most a magyar állam közkincsül szerzi meg. Nagy érdeme marad *Wlassics*nak, hogy ezt az alkalmat megragadta e pótlhatatlan gyűjtemény megszerzésére.

A Magyar Tud. Akadémia könyvkiadó-vállalatának legutóbbi sorozatában két nagyszabású munka nyer befejezést. Az egyik eredeti: *János Béla* «Az esztetika története» című műve, melyből most a harmadik befejező kötet jelent meg. *János* művének első két kötetét az Akadémia pályadíjjal, a tudományos bírálat pedig nagy elismeréssel jutalmazta s ez utolsó kötet méltán sorakozik a többihez. Az esztetika történetének legfontosabb részét, a XIX. század esztetikai rendszereit ismer-teti benne a szerző, köztük *Lessing*, *Kant*, *Herder*, *Goethe*, *Fichte*, *Hegel*, *Schopenhauer*, a francia spiritualisták és pozitivisták nézeteit, egyúttal kiterjeszkedve a magyar esztetikuskok méltatására is, a mit eddigelő senki sem foglalt így össze nálunk. A szerző az eredeti források alapján dolgozta fel műve rendkívül bő anyagát s az elvont rendszereket, filozófiai gondolatokat is világos, áttekinthető formában tudja tárgyalni. Ilyen nagy terjedelmű s eredeti kutatások alapján készült filozófiai munka rég nem jelent már meg irodalmunkban s kiadásával az Akadémia nagy szolgálatot tett tudomány-ságunknak.

A másik mű osztrák szerző műve: *Huber Alfonz* «Ausztia története», melyből a második és a befejező harmadik kötet jelent meg. Annál a szoros összeköttetésnél fogva, melyben Ausztriával állunk, nagyon szükséges dolog a monarchia másik államának történetét ismerni s e tekintetben *Huber* műve nagy szolgálatot tehet. A három kötetes nagy munka a mohácsi vész utáni idők rajzával, a Habsburg-háznak a magyar trónra jutásával végződik. *Baróti Lajos* fordította jó magyarsággal a a fordítást *Pauler Gyula* nézte át.

A természettudományi társulat könyvkiadó-vállalata kiadásában két újabb kötet jelent meg, az egyiknek ezime «Anatómia és Divat», a másiké pedig «Népszerű csillagászat». Amaz dr. *Thanhofer* Lajos egyetemi tanár három népszerű felolvasását tartalmazza, melyek során érdekesen fejtegeti sok divatezikknek, különösen pedig a fűzőnek az egészségre nézve ártalmas voltát. A kötetben 114 dr. ábra és négy képtábla is van. A «Népszerű csillagászat»-ot dr. *Darvai Móricz* fordította a D. P. *Todd* eredeti művéből. A szöveget 323 rajz és hat képes tábla teszi még érdekesebbé.

Margit férje. Regény két kötetben. *Irta Kövér* Ilma. Olyan asszony történetét mondja el a könyv, a ki hozzá méltatlan férjével került, de mintán sokat szenvedett, második férjével boldog lett. *Kövér* Ilma úgy története megoldásában, mint egész felfogásában távol áll a realizmustól, de azért a való életet festi, enyhített árnyalattal, kellemes, lágyabb színekkel. A milyen nemes a szerző felfogása, olyan finom az előadása is; nyelve egyszerű, de könnyen folyó, helyenkint meleg, lendületes. A regény az *Athenaeum* *Olvasótára* című sorozatban jelent meg, ára a két kötetnek kemény kötésben két korona.

Katonák és asszonyok. Ilyen cím alatt becsaj-totta közre könyvalakban *Kormos Sándor* a lapok-ban elsősorva megjelent tárcza-közleményei egy részét. A novellák tárgya nagyobbára a katonaság életéből van merítve. A kötet Aradon jelent meg, ára két korona.

Egy görbe nap, énekes bohózat három felvonás-ban, írták *Csicseri Bors* és társa. E név alatt tudva-

mérnöki hivatal tisztviselője volt. Mostani győzelme jelentékonyebb az eddigiekénél, mert a legjobb erők mérkőztek Monte-Carlóban. Maróczy a tizenkettedik fordulójáig veretlen maradt; akkor veszített egy játszmát a bécsi Schlechter ellen, aztán egy másikat az amerikai Gunsberg ellen. A husz játszma közül csak kettőt veszített, tizenkettőt megnyert, ötben remist csinált, a mi mind a két fél javára felelt számít. Az utolsó napon március 12-ikén, minden játszma remis-vel végződött, s Maróczy nyert játékaiknak száma egyenlővel növekedett, s éppen ezzel nyerte el az 5000 frankos első díjat (14 1/2 egységgel), a második díj (3000 frank) Pillsbury Harry Snelonnak jutott 14 1/2 egység után; a harmadik díj (2000 frank) Janovszky Dávid Párisban élő lengyel mester 14 egységgel; a negyedik díj (1500 frank) Teichmann Rikárdnak jutott 13 1/2 egység után; az ötödik és hatodik díjat (összesen 1500 frank) Tarasch Siegfert dr., Schlechter Károly és Wolf Siegfried között osztják fel. Feltűntelt kelt az a körülmény, hogy Csigorin, Marschall, Mason és Marco nincsenek a nyertesek között.

* A világ legnagyobb vértézett hadihajóját jelenleg Angliában Japán számára építik. A «Nikasa» 15 ezer lóerőjű gépeivel óránként 4 1/2 földrajzi mérföldet halad, 14 ezer mázsa kőszéntet és ezen fűtőanyaggal 14,500 kilométernyi utat tehet meg.

* A csecsemőket egy éves koruk előtt nem szabad Franciaországban orvosi rendelet nélkül szabad eledellel táplálni, sem gummissal itatni. A ki ezek ellen vét, törvény szerint üldözendő.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: MORÁZ FERENCZ prépost-kanonok, ZECHEMEISTER GÁSPÁR kanonok, mindkettő a soproni társaskapitány tagja. — WIDNER ERNEST nyug. iskolagazgató 82 éves korában. Ötvenéves tanítói jubileumát ünnepelte ezélettől 12 évvel. Ugyanekkor, s röviddel ezután mindkét szemére megvakult. — SZEDENICS JÁNOS dr. fővárosi ügyvéd és váltóügyvezető, a pesti hazai első takarékpénztár nyug. jogú igazgatója, 69 éves korában. Tizenkét évig a budapesti ügyvédi kamara élén állt mint annak másodelnöke; a budapesti ügyvédi körnek elnöke, később tiszteletbeli elnöke lett. — ID. KOLLÁR JÁNOS ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, Szarvason 79 éves korában. — LISZLÓ ANTAL 48-as honvéd, rojtökli plébános, ki mint önkéntes nemzetőr Esterházy Pál praezencia alatt a sveháti csatában harcolt, részt vett több csatában, Budavár ostrománál is. — SZEPESY GUSZTÁV 48-as honvéd, az István gőzmalom nyug. tisztviselője 72 éves Debrezében. — GALGÓI RÁCZ MIKLÓS 1848-49-iki honvédhuszár-főhadnagy, Szolnok-Doboka megye volt főszolgabírája, 72 éves korában Nagy-Károlyban. — TÓTH KÁROLY régi honvédhadnagy, nyug. számvéve 74 éves korában Csurgón. — Győr József régi honvéd, 82 éves korában Szelevényben. — Csalmaj JANKOVICH NÁNDOR 48-as honvéd 87 éves korában Moórón. — MAC CARTHER GERALD, kapitány az angol hadseregben, Transzvámban egy angol tábori kórházban. Halálát neje, szül. gróf Zichy Mária, gróf Zichy Ernő leánya gyászolja, Budapestben. — KÓSA BARNA, a debreczeni ref. egyház számvéveje, a «Debrecezen»-nek hosszú időn át volt szerkesztője, 42 éves korában. Hazafias költeményei szélesebb körben is elterjedtek. — SVAJCZER SÁNDOR, nyug. bányatanácsos Nagybanán, 71 éves korában. — Ifj. MARTINY ISTVÁN, kiváló zenei tehetségű ifjú, ki már több éneket szerzett, 20 éves korában Selmeczbányán. — Treboszti Révay NÁNDOR, öz. Révay Nándorné, szül. Lehoczky Berta birtokosnő egyetlen fia, 28 éves korában, Treboszton. — SZABÓ JÓZSEF r. kath. néptanító, 42 éves korában Gyulán. — KONTRATOVICS MIHÁLY 46 éves korában Ungvárott. — TERETSKEY PÁL 54 éves korában Kecskeméten. — DR. FRANK MIKSA borsodvármegyei járásorvos Budapestben, 49 éves korában. — BLAHUNKA GYULA m. kir. pénzügyminiszteri számtanácsos Budapestben 53 éves korában. — ID. WIRTZFELD MÓR kun-hegyesi gyógyszerész, 67 éves korában. — FARKAS ANDRÁS, Szék közszé bírája, 85 éves korában. — FÉNYESSY DEZSŐ, Micséi F. György szintársulatának tagja, 26 éves korában Budapestben.

Okolicsnai OKOLICSÁNYI SÁNDORNÉ, szül. Rosztovszky-Lobanov Olga hercegnő, a hollandi osztrák-magyar követ neje, 45 éves, Nizzában. Az elhunytat Ormezon a családi sírboltba temetik. — Öz. borsodi LATINOVICS MÓRNÉ, szül. Geöcz Valéria, 83 éves korában Baján. — ALDOR IMRÉNÉ, szül. fuleki Dely Mária, Aldor Imrénének, a jeles íróknak neje, 47 éves korában Szegeden. — Öz. URSZNYI PÁLNÉ, szül. Tóth Anguszta 84-ik évében Békéscsabán. — Öz. POMPÉ JÁNOSNÉ, szül. Olty Auguszta 67 éves korában Forray-N. Iratos-Pusztán. — ARKOSY VILMOSNÉ, szül. Zoltán Olga, az aradi szintársulat fiatal tagja, ki a szinpadon meghült s betegsége alatt vérmérgezést kapott. — BARDACH

KÁROLYNÉ, szül. Wachtel Róza, a ki huszonhét évig elnöke volt a vágújhelyi izraelita nőegyesületnek, 59 éves korában.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. A. A magyar nyelvben nagyon sok idegen eredetű szó van. Legtöbb a szláv és török, van német is, valamint kevés olasz és oláh, de vannak szavaink szép számmal a mongol, persa és kaukázusi nyelvekből is, a mi e népekkel való ősrégi érintkezésre vall. Mongol eredetű szó pl. az *erdem, idom, terem, egyéb*; perzsából származott a *kalap, papucs, vezér*, kaukázusi összetétel a *méreg*, stb. Különböző nyelvek szavai olykor, a melynek szókincsébe keverve ne volna idegen eredetű szavakkal. Még a klasszikus latin és görög sem egészen tiszta, ezek is vettek át szavakat más nyelvekből.

Kaszinó. A római légiók legénysége koránt sem csupa rómaiakból állott, sőt a császárság idejében egyáltalában nem is soroztak már Itáliából, hanem csupán a meghódított tartományok lakosai közül, a kiket aztán a nagy birodalom minden részén szét szórtak. A Budapest környékén talált római katonák sremlekeinek feliratai is bizonyítják, hogy pl. a mai O-Buda táján fekvő Aquinum helyőrségében spanyolok, gallok, syriaiak és egyéb nemzetiségű katonák voltak.

Márciusius tizenötödikére való számos oly alkalmi költeményt kaptunk, a melyeket nem használhatunk. Legtöbbet ér még ezek közt az «A szabadság napja» című, a melyben egy-két jó gondolat is akad, de egészen véne inkább a szavak pátosza nyilvánul benne, mint az eszméké; meglehetősen hidegen hagyja az embert. A «Márciusius 15-ikén» című (kezdeté: «Álom vagy talán, te régi korszakok») ügyesen van verselve, némi melegség is van benne, de nagyon is taposott úton jár. «A múzeum előtt» című egyik jó sörával érdemli meg az említést, csak hogy a nyelve nagyon lapos, prózai.

Az Eminescu-fordítás jönni fog, talán már nem sokára. Más hasonlót is, időnkint, szívesen fogadnánk. Vasuton. Versek. Az első kissé el van nyújtva, rövidre kellene fogni; különben jó. A «versek» nem sokat érnek.

Többeknek. A február 1-én végbement jurista-bálon női tánczrend gyantát Szilágyi Dezső domborművet arcképek kapták a hölgyek emléklők. Ezen domborművet Morzsányi díszművész készítette, a kind még néhány példány kapható.

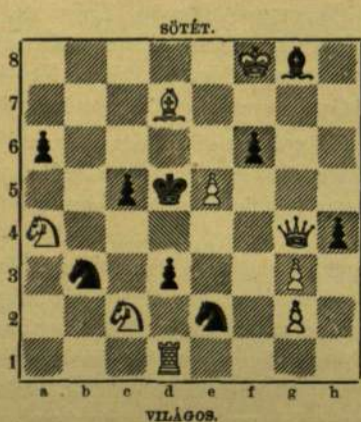
Nekem az mindegy. Repülj, stb. Az elég folyékony verselésen kívül nem sok dicséretet mondhatunk; verselt azt a hatást keltik, mintha inkább irodalmi reminiscenciák szelleméi volnának, mint a szerző saját érzéseinek kifejezői.

Nem közölhetők: Szől a harang. Bizony igaz van: Pegasus nagyon aludt szőrnál. — Rege a közép-korból. A verselésé szőrnőségek, különösen az elején; elbeszéli se tud. — Múltik az idők. Az est. Mesterkelték verselt köznapu dolgok. — Vágy. Egy-két sora meleg szívre vall, az egész versben azonban nincs semmi olyan, a mit a költői tehetség nyilvánulásának lehetne mondani. — Mofid azt hittem. Mind a három Heine-fordítás győnye, az eredeti hangulata, finomságai egészen elvesznek bennük.

SAKKJÁTÉK.

2265. számú feladvány. Traxler K.-tól.

(I. díjat nyert feladvány.)

Világos indul s a harmadik lépésre matot mond.

A 2248. sz. feladvány megfejtése Magner S.-tól.

Világos.	Sötét.	Világos.	a.	Sötét.
1. Bb5-b4	Kd5-c5 (a)	1.		Kd5-e5 (b)
2. He5-d3	Ke5-d5	2.	He5-d3	Ke5-f5-f6
3. e2-e4 mat.		3.	Bb4-f4 mat.	

Világos.	b.	Sötét.
1. e2-e4		g7-f6:
2. e4-e5		
3. H mat.		

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Csomomyán: Németh Péter. — Liptóvárt: Hoffbauer A. — Bakony-Szentlászlón: Szabó János. — Kecskeméten: Balogh Dénes. — A pesti sakk-kör.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 6. számában megjelent képtalány megfejtése: *Temetőben láttalak meg legelőbb.*

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utca 9.

Ama nagy titok, miként kell az élet meghosszabbítani, abban áll, hogy azt meg ne rövidítsük. Nagy bölcsesség rejlik ebben a mondatban és senki so kisérte meg ezt elmagyarázni. Az ember életéből és szokásából mindent számlálni kell, a mi alkalmas arra, hogy egészségét megtartsa, sajnos azonban, hogy a viszonyokhoz kell alkalmazkodni és nem mindig élhetünk a sablon szerint. Még az orvos is, a ki a laikusnál könnyebben kikerülhetné mind azt a kártékony dolgot, a mivel élete után az ember találkozik, még ő is kénytelen elterni a normális utról. Egyet azonban megtehet mindenki: gondosan ügyelni az egészségre. Sok ember úgy bánik az egészségével, mintha az egy érték nélküli való dolog, nem pedig legbecsebb vagyonunk volna és különösen könnyen veszik sokan a légzőszervek betegségeit. Ezekből — elég itt felemlitenünk a köhögést és rekedtséget, légző- és gégekatarrhust, tüdőcsúcsosaffektókat, asztmát, vérkőhögést, tüdőkatarrhust, léleketviteli szorongást stb. — igen gyakran nagyon komoly állapotok fejlődnek ki, rendszerint a tüdővérsz. is. Bizony, ha az itt felsorolt betegségek ellen gyorsan nem volna, rosszul állunk, így azonban könnyű dolog megküzdeni vele. A kereskedelmi forgalomban lévő «Pectoral»-ban pompás szövetségásra akadunk. Eddigleg ennek eredménye, még a legmakacsabb esetekben is, bámulatra méltó volt.

A ki igazi «Pectoral»-t akar rendelni, forduljon egyenesen a Diana-gyógyszertárhoz Budapestben, Károlyi-körút 5. sz., mely azt csomagként 2 koronáért megküldi.

Ha izzad, ha viszket a teste, ha sömörös, ha bőrképzései vannak, ne csináljon semmit, csak egy tégely Erényi-féle ICHTIOL-SALICYLT vegyen. Szagtalan. Ára 3 korona, utasítással. Szétküldi: Erényi gyógyszerész Szabadszállás. Főraktár: Török J. Király-utca 12 és Egger gyógytár, Váci-körút 17.

CSAK EGYSZER KELL MOSNI-Ürúsi megkariátási

MAGY. KIR. SZABAD. PETROLEUM-SZAPPAN, teljesen ártalmatlan. LEGESLEG JOBB MOSZÓSZER É VILÁGON. 7. ábr. (20 ml) elég 50 liter vízhez. Bővebbet a mellécsomagolt haszn. utasítás. CYÁRI FŐRAKTÁR. BUDAPEST, VII. ROTTENBILDER-U. 29. sz. Drogeria és egyéb jobb üzletekben mindenütt kapható. Bővebbet a mellécsomagolt haszn. utasítás.

POLGÁR SÁNDOR orvosi mű- és kötszerszész Budapest, VII., Erzsébet-körút 50 legújtanosabban beszerezhetők saját gyártmányu m. kir. szab. sörvőkötők, betegápolási-czikkék, kötszerek, összes gummiárúk, valódi francia különlegességek (óvszerek) stb. 9123 Képes árajánlatok ingyen

MATTONI-FÉLE GIESSHUBLER TERMÉSZETES SAVANYÚ-KUT

Legjobb saját nemükben a **MAGGI** élelmiszerek. 9236

Magyar királyi államvasutak.

4604/1902. I/a. Pályázati hirdetmény.

(Tüzifa szállításának biztosítása iránt.)

A nagy kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1902. évben meg szükséges 6000 (hatezer) köbméter egy méter hosszúságú kemény, usztalan bükk hasábia szállítását biztosítani óhajtván, arra ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A szállítást a nagy kir. államvasutaknál érvényben levő anyagok és leltári tárgyak szállítására vonatkozó 122291/96. számú általános és a tüzifa szállítására vonatkozó 65465/92. számú különleges szállítási feltételek alapján eszközönd. Ezen általános és különleges szállítási feltételek a pályázati határidőig a nagy kir. államvasutak összes üzletvezetőségeinél a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők, vagy a nagy kir. államvasutak Budapestben levő nyomtatványtárána a megállapított 50 (átalános feltételek) illetve 30 (különleges feltételek) fillér egységár előzetes lefektetése mellett meg is szerezhetők. Ha a fenti szállítási feltételek a nyomtatványtáról posta útján kéretnek, úgy a kívánt feltételek ügyszáma és tárgya pontosan megjelölendő, mely esetben a fenn említett eladási árban felül azok bérmentese elköltéséhez szükséges 20 fillér postadíj is beiktendő a nyomtatványtárnak és pedig vagy készpénzben, vagy pedig magyar postai értékpapírokban. Mindegyik ajánlatról feltételeztetik, hogy a fentebbi feltételeket jól ismeri és hogy azokat, — a mennyiben a jelen hirdetmény folytán változást nem szenvednek — egész terjedelmükben elfogadják. A szállításra vonatkozó s a részletes pályázati felhívásban foglalt egyéb határozmányok a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőségéknél valamint az összes kereskedelmi és iparkamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők vagy posta útján megszerzethetők. Az egy koronás magyar bélyeggel ellátott, keltetett és a lakás pontos megjelölése mellett aláírt és lepecsételt ajánlatok — jelen szintén aláírandó és leventendő 30 filléres bélyeggel ellátandó pályázati felhívással együtt — melyek borítékban a rendes címzésen kívül még világosan megjelölendő: «Ajánlat 4604/902. számhoz» folyó évi március hó 20-ik napjának déli 12 órájáig a kolozsvári üzletvezetőség I. (átalános) osztályához személyesen benyújtandók vagy posta útján beküldendők. Bantatpénz-képen az ajánlott mennyiség értékének 5%-a azaz öt százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokkal folyó évi március hó 19-ik napjának déli 12 órájáig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőosztályánál letendő. Az ajánlatban a megtörtént letét megemlítés, de arról kapott elismerény az ajánlatban nem csatolandó. Az ajánlatot az egész kiirt mennyiségre annak bármely tetszés szerinti részletére lehet tenni. Kolozsvárt, 1902. évi február hóban. Magy. kir. állam. Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak. **Maggi** ízesítőre minden leves-, bouillon-, mártás- s főzeléknek stb. meglepően jó íst kölcsönöz. Néhány csöpp elegendő. Üvegecskében 50 fillértől kezdve. **FRANCZIA LEVESEK** 1 tábla ára 15 fillér és elég 2 adag erős, könnyen emészthető, egészséges leveshez, mely csupán víz hozzá-tételével néhány percz alatt előállítható. 19 különféle fajtában. **ERŐLEVES-TOKOK** ára 20 fillér. 1 tok elég 2 adag legfinomabb erőleveshez, mely csupán forró vízzel leölelve, minden további hozzáállat nélkül, azonnal előállítható.

Legtökéletesebb arisztitító- és szépitő-szerek: **Akácia-crème** 2 kor. **Akácia-crème** 1 kor. **Akácia-crème** 1 kor. Törvényesen védte. Kapható a gyógyszerárkban. Főraktár Budapestben: **KRIEGER GYÖRGY «Koronagyógytára» VIII., Kálvin-tér.**

Fényképészeti czikkék

készülékek, Kodakok, objectivek és minden e szakmába vágó kellékek legolcsóbban szerezhetők be **Veszprémi Samu utóda PEJTSIK KÁROLY** fényképészeti czikkék szállításában, Budapest, IV., Városház-u. 1. (Standard-palota, Kosmuth Lajos-utca 4. sz. épületében). Legújabb nagy árjegyzékem, mely részletes utmutatókat tartalmaz, kívánatra bérmentve megküldöm.

TANNINGENE a legjobb hajfestőszer szőrtüszők; barna és fekete színben. Ára 5 korona. Orvosiilag ajánlat. — Törvényesen védte. — Teljesen ártalmatlan. **OSAN** antiseptikus, konzervatív. Ára üvegenként 1 kor. 76 fillér. OSAN-fogpor doboza 28 fill. OSAN-fogkefe 60 fillér. **ROZSATEJ** a legjobb s legzdrágább szőlőcsepp üvege 2 kor. Balzsám-in szappan doboz 60 fill. Fritsch Napraforgó-olajszappanja darabja 80 fill. és 1 k. (Somenblumen-Öl-Seife) Főzetküldési hely: **Cserny J. Antal**, Bécs, XVIII., Carl Ludw. Strasse 6. — Magyarországi főkutató: **Török József** gyógyszerár, Budapest, VI. ker., Király-utca 12. — Azonkívül minden nagyobb gyógyszerárban és illatszertárban is kapható. Prospektus ingyen és bérmentve.

A Franklin-Társulattal megjelent: **DARÁNYI IGNACZ** m. kir. földmivelésügyi minister **ARCZKÉPE.** Nagy ivrét alakban 2 korona.

Császárfürdő Elsőrangú E kénesvíz gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel és legmodernebb iszapfürdővel megpompás ásványvíz uszodával, hó- és kádfürdővel. Prospektus ingyen bérmentve. **BUDAPESTEN** től és nyári gyógyhely.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztályorsjáték (IX. sorsjáték) 6. osztályának húszadik f. évi március hó 26-tól április 22-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

Márciusus 26, 27, 29.
Április 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 22.

A húzások mindig d. e. 9 órakor kezdődnek, és a magyar kir. állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. kir. szab. Osztályorsjáték húzási teremben (IV., Esküter, bejárat a Duna-utczáról). A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megjutítása a játéktér szerint minden igényt különben elvesztésének terhe alatt 1902 márciusus hó 19-ig eszközönd.

Budapest, 1902 márciusus hó 9-én.
Magyar Királyi Szabad. Osztályorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

ANGOL-OSZTRÁK BANK.

Az Angol-osztrák bank részvényeseinek **XXXVIII. RENDES KÖZGYÜLÉSE** 1902 április 4-én este 6 1/2 órakor tartatik meg az osztrák mérnök- és építész-egyesület tervében (Bécs, I., Eschenbachgasse 9).

A közgyűlés tárgya: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. A számvizsgálók jelentése az 1901. évi zárszámadásról s az e fölötti határozathozatal. 3. Határozathozatal az 1901. évi mérleg szerint elért tiszta nyereség hováfordításra tárgyában. 4. Hat igazgató tanácsosnak megválasztása a megbízatás lejártá következtében. **OSAN** részvényesek 30-ik szakasza értelmében 25 részvény egy szavazatra jogosít. A szavazatra jogosult részvényesek kéretnek, hogy részvényeiket, a még nem esedékes szelvényekkel együtt, folyó évi márciusus 27-ig beazóral Bécében az Angol-osztrák Bank lezámítoló osztályánál. Londonban az Angol-Ausztrian Banknál, Aussig, Brünn, Budapest, Prága, Teplitz, Trautonan és Triestben a bankok fiókjánál letétbe helyezik. Az alapszabályok 27-ik szakasza értelmében meghatalmazás csak szavazatra jogosult részvényeseknek adható. Bécsben, 1902 márciusus 12-én. Az igazgató-tanács. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Dr. GÖLLIS-féle emésztő-por.

(1857 óta kereskedelmi czikk.) Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek feldolására, valamint az általános emésztésre és így a tétlápálásra és erősitésre is. Naponta kétszer használva, evés után egy kávéskanálnyit téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve, kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők: gyomorégés, nyálkakepződés, székrekedés, aranyeres bántalmak, altesti pangás stb. **Ásványvíz-gyógymódnál mint elő-vagy utókura vagy egyidejűleg a gyógyzóddal kitűnő hatást fejt ki.** Minden doboznak dr. Göllis pecsétjével és a bejegyzett védjeggyel kell lezárva lenni s mindenkor határozottan dr. Göllis-féle emésztő-por kérendő a vétel alkalmával.

Egy nagy doboz ára 2 kor. 52 fill., kis doboz 1 kor. 68 fill. **Dr. Göllis-féle egyetemes emésztő-por központi szétküldése Bécs, I., Stefansplatz 6. (Swettlhof.) Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12 és Andrássy-út 26. szám.**

TANULÓK LAPJA Előfizetési ára: Egész évre 9 kor. 60 fill. Fél évre 4 . 80 . Negyed évre 2 . 40 . **Gaal Mózes**, a magyar diákok legkedveltebb írója, szerkeszti. Az egyetlen magyar lap, mely a diákoknak nemes szórakoztatója és oktatója. Megjelenik minden héten 16 oldal terjedelemben. Közül állandóan két hosszabb elbeszélést, számos ismeretterjesztő czikket, Előfizetési ára egész évre 9 kor. 60 fill. Kiadója a Franklin-Társulat (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4). Az októberben kezdődött évfolyamra bármikor elő lehet fizetni.

Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcson Részv. társ.

Irodái: VI. ker., Andrásy-ut 5. (saját házában). 8963

Befizetett részvénytőke 10 millió korona. Elfogad betéteket takarékbetét könyvek és pénztári jegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyó számlában (check-számlán). A 10%-os betétkamat-adót az intézet fizeti. Lezárástól vették, előlegeket nyújt értékpapírokra. VÁLTOZÓ ZLETET megfizésből teljesíti mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett s foglalkozik minden a váltóüzletek keretében tartózkodó üzletekkel. Üzleti órák: délelőtt 1/2-1/2-ig, délután 3-1/2-ig. Magyar kir. osztályosjegyek főeljárású helye IV. Ferencz-ter 2. szám. Kézi zálogüzletei: IV., Károly-kört 18., IV., Ferencz-ter és Irányi-u. sarkán, VII., Király-u. 57., VIII., József-kört 2., Üllői-út 6.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR RÉSZEKÉNY-TÁRSASÁG.

Budapest, V. ker., Ferencz József-ter 8. sz.
Kristályüveg készletek, remek virágvázák és alkalmi dísz tárgyak.

Üzlethehelyiségünk nem a Lánchíddal szemben, hanem az Akadémia mellett a Béla-utca sarkán létezik.

NÖTHLING VILMOS magkereskedésében

Budapest, Kálmán-ter 9. sz. alatt
szerezhető be a legkínzóbb és legmegbizhatóbb gazdasági, kert-, vetemény- és virágmagvak.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

KOTSCHY ERICH

9169
első magy. mech. szőnyeg-kiporlási, szőrmemegővési és moly-irtási intézet.
Nagy mérvben gőzrelvel.
BUDAPEST, Hungária-út 94. — Telefon sz. 506.

WACHTL ÉS TÁRSA

fényképezési cikkek raktára
BUDAPEST, IV., Eszki-út 6 (Klotild főh. palota).
Telefon. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

DAVID KÁROLY ÉS FIA doboz-papíráru és szab. fémkapocsgyára

Budapest, I., Mészáros-utca 38. Telefon 91-48.

Gyárt nagyban előállítására következő új cikkeket
A legismertebb esztétikus dobozokat és díszborítékokat (levegőpapírokkal és borítékokkal), névjegykártyákat, gyászlapokat, gyászlevélpapírt, gyásznyelvjegyeket. Saját gyártmányú fémcsapokkal ellátott rajz- és tőmbököket, szőnyegnyelvjegyeket és tornapapírokat, továbbá papírtárgyakokat, plakátcsíveket és különféle úszajegyeket készítenek.
Állandó kiállítás a fenti cikkekből a városi és városkörnyéki vásárokon megtekinthető. 9307

HIRMANN FERENCZ

REZÁRUGYÁRA,
Budapest VII. Csányi-utca 9. sz.

SERRAVALLO

8984
CHINA-BORA VASSAL
kínai helyreállító szer gyengék, vérszegénység és lábbájdások számára. Ajánlja és használja orvosi kiutestól. 1200-nál több orvosi elismeréssel.
Kínáló íz.
Külsőre több arany és ezüst éremmel.
Árak: 1/2 literes üveg K 2.40, 1 literes üveg K 4.40.
Kapható minden gyógyszerárban.
Serravallo J. gyógyszer. Triestben.

TALPRA MAGYAR

HAFIAS KÖTÉMÉNYEK
nemzeti ünnepekre
ÁRA 2 korona
Kiadja: A SZEGEDI NAPLO
Készíti, szétküldi az „Apostol” gyógyszerár.
Budapest, József-ter 64. c. sz. Baross-utca közelében.
Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban.
IV., Egyetem-utca 4. Budapest.

+ Soványság +

Szép telt testidomok a mi keleti erdőpartokról, 1900. évi párisi aranyéremmel kitüntetve 6-8 hét alatt már 30 fontnyi gyarapodást érhetnek. Orvosi rend, szesz. Szeged, Szeged-utca. Nem szedő. Szám. 1000-0000. Ára kartononként 2 kor. 50 fill. Postafelvitel vagy utasítással. Szegedi elosztó.
Egyenl. Inatitút 9166
D. Franz Steiner & Co.,
Berlin, 18. Königsplatz-utca 69.
Főraktár Magyarországon: Török József, gyógyszer. Király-u. 12.

RIVIERA IBOLYA

IGAZI IBOLYA ILLAT
kizárólagos készítői
MOTSCH A. és T. SA
BÉCS, L. LUGECK 3. sz.

Kőrmánybiztos.

Technikum-Allenburg S.-A.
Gépészet, elektrotechnika és vegyészet számára. 9008
Tannálhely. — Másor bérmentve.

GERMANDREE

PORHANTÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN
Francia szabadalom. A szépség útja, ideális illattal feltöltött tartós, egészséges és ízletes. A Germandree az arcbőrnek egészséges és üdö szint ad.
1900 évi Párisi Világkiállítás: ARANYÉREM
MIGNOT-BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS.
Kapható Török József gyógyszerárban Budapesten.

ESZMÉNYI KEBEL

érhető el a Pulus orientales által, Ratió gyógyszerárban Párisban, Passage Verdeau 5, az egyedüli szer, mely két hónap alatt és a nélkül, hogy az egészségesnek ártna, az asszonyi kebel fejlődését, valamint a kebel idomának szilárdságát biztosítja.
Egy üvegecsé ára használati utasítással együtt 3 forint. Raktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. sz.

Acetylen - zseblámpa,

a zsebben kényelmesen hordozható nagy, vakítófényű és sötét helyeket, lépcsőket, pinézket stb. nappali világítással lát el. Praktikus, szilárd és olcsó. Egy db ár a pénz előleges beküldése esetén K 1.20 franco utánvétellel 40 fill. 5 kor. Porto külön. Kapható Kann Ignácnál, Wien, II. Lilienbrunn-gasse 17.

Szeplő!

májfolt, bőrhámítás, bőrtörések (Mittesser), pattanás elhárítás a Raditz-féle Mirtus orvosi eróme által.azonnal finomító szepítő kézi és arczseróme kis tégely 1 K. nagy t. 2 kor.
3 kiállítási kitüntetés. Zsirtalan és ártalmatlan hozzá a Pulcheradin-csappan 80 fill., poudre 1 kor.

FÖLDES-féle MARGIT-CRÈME

gyorsan és biztosan ható szer szeplő, máj- és bőrtörések, kiütések, pattanások és mindennemű bőrbaj ellen. Rögön hat.
Zsirtalan. Ártalmatlan. Kapható mindenütt. Ára 1 korona.
Készíti: Gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Aradon.
Főraktár: Török József gyógyszerárban Budapesten. A közönség megtevesztését célzó utasítattól óvakodjunk.

BEREGHY JÓZSEF intézete

Budapest, Arena-út 7/b.
a phys.-mech. gyógygyógy-módszerekkel egészen eltávolítja a testnek különböző elcsúszásait és hátrémozgásokat kezek és lábak elgörbülését stb. minden fájdalom, gép és fűző nélkül, testi elhízást, éhezési kúra nélkül. Továbbá a svéd gyógygyógy-módszerekkel és a masszázs-technika eljárási módjára: Hartelius és Esmerich tanárok módszere alapján. Gyógyulés-nélkül 1 forinttól felfelé. Intézetünk kívül levélbeli meghívásra. Bónusz, gyermekbónusz, ischias, köszvény, izom ideg, stb. fájdalom egy gyógyulás alatt megszüntetnek. Köszönőlevelek intézetemben megtekinthetők. — Fogad 1-3-ig. — Részletes prospectus ingyen.

VASÁRNAPI UJSÁG

12. SZÁM. 1902. BUDAPEST, MÁRCZIUS 23. 49. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt évi 24 korona. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG évi 16 korona. POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) évi 10 korona.

FELEKY MIKLÓS.

1818-1902.

Az a hantolták be Szigeti József sírját, színeszünknek ismét kidőlt egy régi, erős oszlopa, a legrégebbek egyike: Feleky Miklós. Márczius 16-ikán halt meg családja körében, a melynek gyászát a maga gyászának tekinti az egész társadalom s első sorban a színészet.

Feleky Miklós páratlanul hosszú ideig, hatvanhárom évig működött mint színész. Mikor mint alig tizenhét éves fiú először lépett a színpadra, még éltek s java erejükben voltak színészetünk első, nagy korszakának nagy művészei, a magyar színpadi művészet megreformálói és felvirágoztatói. Az ő szellemüktől, az ő példájuktól lelkesítve lépett be a színészet csarnokaiba s az ő szellemük lelkesítette később, a mikor ő lett példaképpé, a múlt emlékeinek tanújelvé az előre törő ifjú nemzedék színeiben.

Hosszú pályáján ezernél több szerepet alakított klasszikai darabokban és olyanokban is, melyeknek ma már a neve is feledékenységbe ment. Pályája kezdetén az érzékeny romantikus dráma még népszerűsége virágában volt, a nyugat-európai, különösen a francia dráma terjedése, majd csaknem egyedüli uralma már az ország első színpadán talált. A magyar drámairodalom, melynek Feleky ifjúkorában még mindig Kisfaludy Károly volt uralkodó csillaga, lassan bár, de mégis nekilendült s az írók mindig számítottak Feleky művészetére. Mind e különféle irodalmi és művészi irányokban, az izlés minden változása közepett Feleky megállotta helyét emberül. Kiváló művészi tulajdonságaival mindig meg tudta tartani a közönség tiszteletét és szeretetét. Régebben a romantikus dráma intrikus szerepeiben volt legkedveltebb, de az ő sokoldalúsága nem szorult egy szerepkörre. A modern drámában különösen a rideg, gúnys modorú, makacs és kemény, férfias és rendíthetetlen nyugalma szerepet adta nagy sikerrel. A vígjátékban különösen akkor ért el nagy hatást, ha ezeket a tulajdonságokat kellett torzítani. Nagyon kedvelték a roszkedvű, mogorva, ideges emberek komikai szerepeiben is, melyekben kitűnően érvényesült

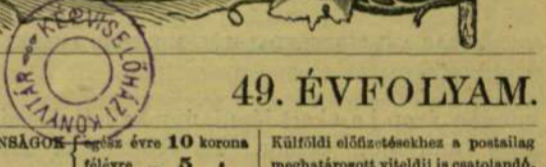
száraz humora. Shakspeare alakításai közül különösen Antoniusát emlegetik ma is, mint igen jeles alakítást. Jó izlés, a túlzástól való tartózkodás, hatása eszközeiben egyszerűség jellemezte művészetét. Mikor néhány évvel ezelőtt öregkora miatt visszavonult a színpadról, a Nemzeti Színház leghasznosabb és legbuzgóbb tagjai egyikét veszítette el benne.

A mi tisztelet és kegyelet megilleti őt, mint művészt, ahhoz hozzá kell még fűzni egyet, egész életére. Minden vágya a színpad felé fordult s szülei ellenzése dacára, 1837-ben színezett lett Szigetvári László társulatában.

Első szerepe Alexis, görög ifjú volt Kisfaludy Károly „Ilka, vagy Nándorfejérvár bevétele” című hazafias pathosú darabjában s fellépésének sikert jósoltak már akkor. Ezzel megkezdődött hosszú, mozgalmas és változatos színészi pályája, melynek különösen első része volt eseményekben gazdag. Eleinte sok nélkülözést kellett szenvednie: közös sorsa volt e minden akkori színésznek. Lelkesedése azonban táplálta akaraterjét s keresztülsegítette minden nehézségen. Játsozott mindenféle szerepet, még női szerepeket is, ha a társulat két nő tagja közül egyik vagy másik megbetegedett.

1841-ben Pályi Elek társulatának tagja volt, mely Erdélyből Bukarestbe is átment, a hol négy nyelven játszott: magyarul, németül, oláhul és egy francia társulat ott maradt töredékeivel francziául. Három év múlva ő maga vette át a társulat vezetését, majd 1846-ban fellépett mint vendég a pesti Nemzeti Színházban, többek közt az „Egy pohár víz” című darabban. Ezután mintegy két hónapig a budai műkedvelő társulat előadásait igazgatta gróf Ráday Gedeon megbízásából. Pestről az Alföld nagy városaiba ment társulatával, mely az akkori viszonyokhoz képest igen jól volt felszerelve. Rendtartó igazgató volt, a ki sokat tett a vidéki színészet tekintélyének emelésére. Mint színigazgatót érte a szabadságharc. Beállott közönségnek Bem táborába; a nagy hadvezér nemsokára hadnagyvá nevezte ki. Bem apó parancsára, mikor javában folyt a háború összegyűjtötte szintársulatát s vagy hat hétig játszott Kolozsvárott, hogy a közönség nyugtalanságát csillapítsa. Csupa lelkes, hazafias hangú darabokat adtak, nagy hatással, pedig — valamennyien honvédek voltak a szintársulat tagjai — jobb szerettek volna mind a harcmezőn lenni társaikkal.

Később Csányi László erdélyi kormánybiztos Udvarhelyszékbe küldte Felekyt zászlóaljalkalakításra végett. Feladatának jelesül megfelelt itt is: négy hét alatt két zászlóaljat alakított. Az egyikbe bevette két őcsésit is, sőt ősz atya is

FELEKY MIKLÓS. Gözzelth tényképe után.